

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.—
Pe 3 luni . . . 7.—
Pe o lună . . . 2.40

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . 40.— franci

Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA.
Strada Zrinyi N-rul 1/a.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Mulțămite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrisele nu se în-
napoiază.

Cum a fost cedată Silistra României.

— Destăinuirile „sincere” ale unui diplomat bulgar! —

Arad, 19 Aprilie.

Corespondentul ziarului „Le Temps” din Paris a avut în Sofia un interview cu un diplomat bulgar asupra modului în care s'a tranșat diferendul româno-bulgar. Numitul diplomat a dat următoarele interesante destăinuiri. Interesante și mai ales sincere!

Dela început, înainte chiar de a se întruni oficial conferența, cele două grupe europene își aveau fiecare teza sa; prima, preconizată de tripla alianță susținând pretențiunile Românilor expuse în memorandum stabilit la București; a doua, aceea a triplei antante, bazându-se pe memorandumul bulgar și acordând României numai ce-i ceda Sofia.

Această din urmă teză, acorda României toate garanțiile strategice față de o Bulgarie mărită, însă refuza cedarea însăși a orașului Silistra, cedare cerută de Români nu numai dintr'un interes superior, ci și dintr'un explicabil amor propriu.

Participanții la conferința se găseau deci trei contra trei, ambasadorii triplei alianțe cerând linia Silistra-Balcic, cei ai triplei antante cerând o linie care să suprimă triumphiurile bulgare intrate în România și coborârea frontierei cu câțiva kilometri la sud de Mangalia.

„În timpul schimbului de vederi, — spune diplomat bulgar — discuția se strânse aproape exclusiv în jurul punctului din care

Românii făceau o condiție sine qua non: Silistra. Reprezentanții României la Petersburg dădură să se înțeleagă că cercurile guvernamentale din București, ca și opinia publică, dădeau o mare importanță nu atât unei rectificări de graniță, cât mai ales Silistrei. Cum vedem o chestie de hypnotism de sigur, căci era vorba de o compensație cu mult mai mică, decât o rectificare de frontieră: simplă rațiune de sentiment incontestabil, dar, de un sentiment atât de tare încât România spusese mandatarilor săi că, în cazul în care această satisfacție nu-i va fi dată, guvernul s'ar găsi într'o situație foarte dificilă, ca să nu zicem imposibilă, în fața opiniei publice. *Mai mult încă, bătrânul rege Carol declarase că fără obținerea Silistrei, demnitatea României s'ar găsi atinsă.*

„Se examinău mai multe soluții. Regele Carol declarând, în cursul unei audiențe dlui Chebeko, ministrul Rusiei la București, că El s'ar mulțami și cu rigoarea înjumătățirii Silistrei, se examină și posibilitatea de a împărți orașul. Unii, pentru a ajuta această teză care fu real susținută, citară exemplul Pontebei care se află pe frontiera austro-italiană. Această soluție nu putea fi definitivă. Ea fu cu totul greșită.

„S'ar fi eternizat afacerea dacă o ruptură a echilibrului nu intervenea prin trecerea unei puteri la teza grupului advers. Era singurul mijloc de a se ajunge la o soluție, mai mult, la o înțelegere. Pasul acesta îl făcu Rusia. Guvernul stăruia la Sofia de a ceda asupra punctului în care România nu voia, sau mai bine nu putea să cedeze, din considerațiuni interne, care nu puteau fi ignorate de Rusia.

Moștenitorul prezumptiv al României e

ortodox (?), însurat cu o rudă a Tarului (?) și cu mult mai rusofil decât regele actual (!) Pentru rațiuni de interes viitor, Rusia trebuie să-și asigure amicitia României, cu atât mai mult cu cât această țară pare ași da seamă că interesul ei face în schimbarea unei orientări politice (!) Rusia trebuie să-și facă amici în Balcani, unde poate să găsească alt lucru decât recunoștința pentru politica pe care Bismarck o numia sentimentală (!)

„Presiunea Rusiei găsi în Sofia un teren mult mai bine preparat ca după trecerea dlui Danei prin București și Viena. D. Danei lăsă să se înțeleagă că Bulgaria va ceda Silistra, pentru că își dădea seamă că și în cele mai moderate cercuri guvernamentale române, se cerea Silistra. Memorandumul bulgar putea fi deci supus schimbărilor. Ceia ce și urmă. *În urma sfaturilor Rusiei (!)* Danei vine la Petersburg și anunță că guvernul bulgar cedează Silistra României, cu singura condiție ca această cesiune să fie cea din urmă.

„Conferința se opri deci la compromisul pe care „Le Temp” l'a indicat. Silistra va trece României cu un teritoriu de trei sau patru kilometri în jurul orașului, sau altfel România va primi o rectificare de teritoriu, fără Silistra. Guvernul român va avea dreptul să aleagă între aceste două soluții. E natural că ea voiește pe cea dintâi. Acest rezultat nu va nemulțami pe nici una din părți; asta e esențial.

„E necesar să adaug că, rezultatul acesta nu trebuie considerat ca o victorie a Vienei sau a Berlinului. Pentru acest lucru am crezut de cuviință să comit indiscrețiunile de mai sus (!)'

Un bătrân.

De Ion Agârbicean.

Bădicul Simionăș apucase slova cea bătrână, cetea cu potcoave ca pe apă, și când se iviră cărți cu litera cea nouă și mirarea-i fu mare iar năcazul și mai mare. Li umblau la școala din sat cei doi din urmă copii, un băiat și o fetiță, trebui să cumpere alte cărți, cele din cari învățaseră cei șase mai mari, nu mai erau bune. Pentru atâta încă nu s'ar fi supărat dumnealui așa de greu, o cheltuială mai mult, dar și cea din urmă. Năcazul bădicului se începu cu adevărat când li auzia pe cei doi mai mici cetind, și el nu putea să vadă, ca cu ceilalți șase, de cetese bine sau rău, dacă spun cum se cade, pe dinafară, poeziile ce le torăiau. Bădicul Simionăș, om cu carte fiind, ținea mult la școală și la sporul ce-l făceau copiii, și totdeauna îi lua la întrebări, îi punea să-și spună lecția înainte de-a pleca la școală.

Cartea era sfântă înaintea lui, căci cartea îl izbăvi de multe năcazuri. La orice supărare, la orice nenorocire, la orice rele mari, dumnealui deschidea Psaltirea, rămasă dela moșul său care fusese popă, și cetea cu râvnă, cu credință, cu dragoste. Cetea și de toate relele se mântuia, fără a fi silit ca să mai alerge pe la popi.

Cinstea și cărțile de școală ale copiilor, căci din ele auzise și cetise însuși, multe istorisiri

frumoase, multe pilde minunate, multe versuri pline de lumină și de veselie, multe zicături înțelepte. Cetise până veni litera cea nouă. Acum, într'aceste nouă, el nu vedea decât câmpul alb și vitele negre, pe cari „cin' le vede nu le crede”, numai „cin' le paște le cunoaște”. Ear ca să invete de-acum, se simtea prea bătrân.

Se plânse copii, se plânse dascălului pentru schimbarea asta care n'avea nici un înțeles. Însă cei doi cărturari i-au spus că are înțeles slova cea nouă, că e slova română, rămasă dela strămoșii noștri romani. Bădicul n'a prea înțeles, dar nu era omul care să se certe nici când era în strămoșii cea mai mare. S'a dus acasă, a deschis Psaltirea și a cetit până s'a mângâiat. Știa el că fiecare om își are partea lui de suferință în lumea asta.

Nu peste mult, într'o zi, văzu pe primarul, om tânăr care se rătăcise și pe la Blai doi ani, cu o hârtie mare în mână din care cetea fel de fel de vești, încunjurat de patru români cari îl ascultau cu multă băgare de seamă. Bădicul Simionăș se opri, ascultă și el, ascultă cu sete și mirare, apoi, după ce isprăvi primarul zise neli-niștit:

— Is gazeturi?

— Da, o gazetă pentru care am trimis bani să-mi vie acasă în toată Dumineca.

— Și-i scrisă cu slove? întrebă, și mai neli-niștit, Simionăș.

— Da de unde! Cine mai tipărește azi cu

potcoave, răspunse primarul. Bădicul tăcu, se duse casă, deschise cartea copiilor cari umblau la școală și se opri la fața pe care era tipărit, paralel, cu latine și cirilice, alfabetul. S'a mai oprit și înainte, de multe ori înaintea acestei fețe, și după ce o privea puțin, închidea cartea.

Dar acum n'a închis-o, și vreme de două săptămâni a deschis-o mereu.

Au un chin destul de lung până ce reuși să cetească în slova cea nouă. Chin lung dar nu greu, pentru că de câte ori simtea povara prea mare, deschidea Psaltirea, isvorul mângâierilor lui, și se întărea.

După o jumătate de an bădicul Simionăș își aduse gazeta din care-l auzi pe primarul cetind.

De atunci nu s'a mai plâns împotriva literii celei noue, a dat cu bucurie an de an, banul și pentru tot alte cărți la copii, cât tinură cei șase ani, și pentru gazetă.

De atunci fata s'a măritat, băiatul s'a făcut cât un urs și s'a însurat după ce l-a slugit trei ani pe împăratul, casa bădicului s'a umplut de nepoți, dar pentru gazetă el plătește cu bucurie și acum. Acum își împărtea vremea între psaltire și gzetă, pe la hotar nu mai prea avea ce căuta, căci nu încăpea de cei tineri, de nurori și de gineri.

Avuse, toată viața, râvna cetitului, și poate mai mult încă, râvna rugăciunii. Erau mai ales unii psalmi cari nu-l mințiseră nici odată, ori

Chestia spionajului din Viena. (Dela corespondentul „Românului”). Acum câteva zile a fost arestat aci, în Viena, locotenentul Jendrici, care frecventa școala de război pentru a fi aplicat în statul major al armatei austro-ungare. Arestarea lui s'a făcut fiind bănuț, că ar face spionaj în interesul unei puteri străine. Singur ziarul socialist din Viena „Arbeiterzeitung” a luat notiță despre arestare, dar numărul respectiv a și fost confiscat. Ancheta pornită de autoritățile competente a constatat că bănuțiala era întemeiată, și că totodată, respectiva putere străină pentru care acesta făcea spionaj este Rusia. Impotriva atașatului militar comandat la ambasada rusească din Viena bănuțiala e atât de întemeiată, încât, fiind vorba chiar de o surprindere în flagrant, se putea proceda imediat împotriva lui. Dacă aceasta totuși nu se întâmplă cauza e, că actualmente câțiva ofițeri ai statului major austro-ungar, cari îndeplinesc serviciul de spionaj în Rusia, sunt trași în cercetare de către forurile competente rusești. Ambasadorul austro-ungar în Rusia, contele Thurn-Valsassina a făcut deja pași pentru a-i scăpa, pe respectivii ofițeri prin acordare de compensațiuni, din situația penibilă, în care au ajuns.

Locotenentul Jendrici n'a avut o conduită prea bună dar a știut să-și câștige prietenia altor ofițeri, cari asemenea frecventează școala de război, și între cari e și fiul șefului statului major austriac baron Conrad de Hötzen-dorf. În urma relațiilor de prietenie locotenentul Jendrici a reușit să ajungă în posesiunea unor importante documente militare, cari de altfel sunt ținute în cel mai mare secret. Se vestește că în urma acestei afaceri senzaționale poziția șefului statului major e foarte critică.

Primul ministru la Maj. Sa. Se anunță din Budapesta că primul ministru Lukács a plecat azi la Viena împreună cu secretarul Latinovici, pentru a se prezenta mâine Duminică în audiență la Maj. Sa. Primul ministru va raporta M. Sale despre situația politică și despre programul de muncă al guvernului. Va confera după aceasta și cu miniștrii austriaci, iar Luni va pleca mai departe din Viena.

Cooperarea partidelor opoziționiste. În cercurile parlamentare ungare opoziționiste s'a început încă în Iunie anul trecut o mișcare pentru fuzionarea partidelor opoziționiste. Cel mai fervent luptător pentru realizarea acestei fuziuni este contele Andrassy, care zilnic încearcă să convingă partidele opoziționiste despre necesitatea acestei fuziuni, dar până acum zadarnic, pentru că partidele opoziționiste și mai cu seamă partidul justhst îi dau totdeauna răspunsul că nu se poate. Și e foarte natural, că nici nu va succeda poate nici când fuziunea partidelor opoziționiste, căci contrastele ce le despart sunt mari și mai cu seamă că pe ele nu idealismul le conduce în acțiunile lor, ci micile interese de partid și multele interese personale.

Un al doilea fervent aderent al fuziunii e și contele Michail Károlyi, care deși mai concesiv, decât contele Andrassy, văzând că ideea fuzionării nu poate fi realizată a aruncat în taberile opoziționiste o nouă lozincă: *Cooperarea* partidelor opoziționiste și mai cu seamă a fracțiunilor patruzeciști, sub steagul unei noi reforme electorale, pentru răsturnarea guvernului. Dar n'a reușit nici cu aceasta încercare a apropia partidele opoziționiste și cu toată probabilitatea va și rămânea un pium desiderium.

Partidele opoziționiste se pregătesc de altcum se convoacă o mare adunare comună în Budapesta pentru dreptul de vot și să înceapă din nou adunările în provincie.

Tot din cercurile opoziționiste s'a răspândit și vestea că ministrul Teleszky își va da demisia.

Dispoziția cercurilor vieneze. (Dela corespondentul „Românului”) Cu toate asigurările, că armistițiul e iminent și în cel mai apropiat viitor vor fi iscălite și preliminariile de pace, soluția crizei de război totuși nu o putem aștepta așa cu rând. Zugrăvirea optimistă a situației, cum o aflăm zilnic, mai cu seamă în „Neue Freie Presse” nu e motivată și nici decum nu corespunde adevărului. În cercurile ministerului nostru de xetrne nici decum nu domnește o dispoziție optimistă ci chiar sunt pregătite că lichidarea crizei balcanice va dura încă luni de zile, poate se va întinde chiar până la vară, pentru că sunt încă multe dificultăți de învins. Că în adevăr aceste cercuri sunt de părerea că limpezirea deplină a situației nu va urma în viitorul apropiat, o arată de tot eclatant și împrejurarea că proiectul de a convoca delegațiunile încă înainte de sesiunile de vară a parlamentelor, a fost abandonat cu totul, astfel că viitoarea sesiune a delegațiilor se va ține în Viena abia la toamnă. Se intenționează anume a se evita în momentul de față între orșice fel de împrejurări, orice discuție referitoare la situația internațională. Tot din această cauză s'a amânat și convocarea

parlamentului, deși nu există nici un motiv adevărat pentru aceasta. De altfel se poate considera ca sigur, că actualul ministru de externe, contele Berchtold, la intrunirea delegațiilor nu va mai fi în postul său de azi. Conchidem aceasta mai cu seamă din vehemența atacurilor mai recente îndreptate de reprezentanții industriei împotriva politicii contelui Berchtold. Dar deodată cu contele Berchtold se va depărta din postul său și șeful de presă al ministerului de externe austro-ungar, d. Kania, un maghiar, împotriva căruia se manifestă din mai multe părți o atitudine foarte ostilă. Amovarea dlui Kania din postul ce-l ocupă e legată însă de avansământ, anume el va fi trimis ca reprezentant al monarhiei la Copenhaga. Gravitatea situației și faptul că se consideră ca o necesitate imperioasă a sta gata pentru orice eventualitate, ne-o arată de altfel și împrejurarea că pregătirile pentru urcarea contingentului de recruți cu 25.000 oameni ia o formă tot mai concretă, deși deocamdată aceste știri se desmintesc oficial. Dar câte n'au fost desmintite până acum, c'apoi totuși să se adeverească. — Ieri s'a răspândit aci vestea, că s'a luat hotărârea fermă ca să se debarce detașamente de trupe pe litoralul munteșean.

Hajdudorogh.

Cum povestește un martor ocular cele întâmplate în Dob?

Referitor la evenimentele petrecute în Dob, la 11 Aprilie n., un martor ocular ne scrie următoarele:

Protopopul Mihail Ciurdariu, — care cu 1 Maiu 1913 își va începe închisoarea de 3 luni, pentru că a îndemnat de pe amvon poporul să-și învețe copii să se roage în limba românească și să cumpere calendar românești, — era în biserică și spovedea pe oameni, când a sosit în comună vicarul Jaczkovits Mihály gardat de 2 pretori și 16 jandarmi, cari s'au sălășluit la proprietarul maghiar Kerekes László. Când au plecat de aicea, la biserică băteau clopotele într'o dungă și strigau oamenii pe trați:

„Nu ne trebuie Hajdudorogh!”

Au mers la casa parohială, de unde au trimis pe curatorul, — pe care l'au fost adus de pe câmp cu 2 jandarmi, — la biserică după preot.

ce supărare să fi avut. Cât îi cetea, năcazul trecea ca luat cu mâna. Și alina astfel nu numai răutățile ce cădeau asupra lui, ci și asupra altora. Tot satul știe că n'casa lui și a ficiilor lui e pace, că murorile nu se sfădesc nici cu soacra, nici între ele, că și cinstesc bărbății, că, iarăș, ficiorii lui nu bat crășmele și-s oameni de omenie. Dar satul nu știe de câte ori a deschis Simionas psaltirea și a cetit psalmă ceii cu dar mare! Indată ce băga de seamă cea mai mică neînțelegere între tineri, Simionas alerga la ajutorul rugăciunii. Și când rugăciunea nu se arăta destul de tare, o sprijinea cu ajun și cu mătânie. „Acestea trei laolaltă deschid și ușile raiului, iar pe ghiavoli îi încue în beciul iadului”. Zicea bădicul Simionas.

Așa trăise, îmbătrânind din an în an ca totii bădicul Simionas: cinstit în casă, cinstit în răvnă tot mare spre cetit, și rugăciune, spre mătânie și post.

„Cei mai mari dintre noi, cei dintâi trecură în nepoților, și-au dat viața, să

cadenta cu care spuneau poeziile ce le învățau în școală. Bătrânul trase cu urechea, dar nu putu pricepe nimic. Ștengarii se urcaseră în păcel, începură să-și dea brânci, repetând cele două versuri, la cari, acum, mai adăugau

— „O sută cincizeci de raci
Să-i băgăm în saci
Să-i mănânce zece draci”.

Moșul șezu pe marginea patului și zise:

— Ia stați în loc și spuneți-mi ce torăți voi aci.

— O „poezie” zise unul.

— O poezie care am învățat-o astăzi, zise și al doilea.

— Cu raci cu saci și cu draci? întrebă moșul mâniindu-se.

— Asta nu, moșule, asta a zis-o Jon și Pătruț, începu al treilea. Domnul învățator ne-a spus numai

— Chip-cop, chip-cop, colopaci
Chiti-cozo nod covaci.

Dar' asta ce-i? întrebă bătrânul.

— Răspunse cel dintâi. „O poezie

— Ală?
— Văvăf.

— Și ce spun vorbele alea? întrebă c'o adâncă tristetă în voce, moș Simionas.

— Ei, noi știm! Da' pân' ne-a învățat, domnul învățator a tot dat c'un ciocan în cuptor.

Bătrânul căzu pe gânduri. El citise prin gazeta lui de legile cele nouă pentru școală, dar nici nu prea pricepuse de ce-i vorba, nici nu credea că n' satul lui încă va intra legea aceea.

— Eu știu cum îi zice la cuptor ungurește moșule, zise de-odată unul dintre nepoței.

— Ha? făcu moșul neauzind nimic.

Băiatul mai spuse odată.

— Ei, să te-aud, cum îi zice? întrebă cu tristetă bătrânul.

Ceilalți doi priviră țintă la buzele celui ce avea să răspundă.

— „Chimniță” răspunse cu gravitate nepoțelul.

Moș Simionas se sculă de pe doaga patului, își luă pălăria și plecă ată la învățator, apoi dela el la popa, și când veni acasă părea mai bătrân cu zece ani. Da, era adevărat! Ce citise el prin gazetă, de legea cea nouă, era așa! Intra legea și n' școala din satul lui.

De-aci încolo nepoței veniau tot mai adevărate dela școală, pe limbă cu vorbe nemaipomenite. Către sfârșitul anului ei începură, odată, într'o seară, chiar un cântec ne mai auzit.

În anul al doilea, al treilea veniră cărți stră-

oameni, stit în sat, cu și mai ales spre rus. Trăi în liniște până câm. nepoți ajunseră anii școlii. Luni... în pace, moșul se bucură de sportu... și pune să pe ei să-i spună ce-au învățat... etească silabisând. Așa pe la Crăciun moș... ionas se trezi însă că cei trei nepoți... o sară dela școală, tot făcea... „Chip-cop, chip-cop, colopaci... Chiti-cozo nod covaci.”

Poporul n'a lăsat pe curator să intre în biserică, zicând:

„Nu îl dăm pe domnul părinte!”

Au încercat apoi să intre Jaczkovits, și pretorii, dar poporul nici pe aceștia nu i-a lăsat să intre. Văzând apoi Jaczkovits și pretorii că fără vărsare de sânge nu pot intra, — s'au retras, ducându-se înapoi la casa parohială.

Fruntașii satului au mers la Jaczkovits și i-au spus, că ei nu vreau să-și părăsească nici chiar siliți cu forța biserică și limba lor:

„Nu ne trebuie Hajdudorogh!”

Jaczkovits le-a răspuns că și el a fost preot rusesc, pe sate și acum e cel mai mare maghiar.

„Dta om învățat fiind, domnule, fie-ți rușine că ți-ai lăsat limba, — vezi eu-s numai un biet țărân și eu nu-mi las limba mea scumpă” — i-a răspuns cu drept cuvânt Ioan Csögi.

Intre aceste atară jandarmii au trântit două femei de păreții bisericii zicând:

„Sărutați-vă biserică dacă vi așa de scumpă!”

Văzând aceasta bărbații revoltați au năvălit într-o clipă asupra jandarmilor și i-au desarmat și numai după ce aceștia au prins să se roage de oameni și-au recăpătat baionetele.

Agitația era la culme, dar fără să fie lipsă de intervenția jandarmilor. S'au aruncat numai câteva ouă clocite.

Jaczkovits și tovarășii au dres un protocol, în care s'a interzis preotului de a catehiza la școala de stat. Protocolul voiau să-l subscrie cu doamna Ciurdariu, care însă l'a respins cu indignare.

Intre sunetele clopotelor și strigătele poporului seara la orele 7 au fost siliți să părăsească satul fără să fi putut face ceva. Cu preotul nici nu s'au putut întâlni, că n'a lăsat poporul.

Suntem adânc mâhniti văzând că chiar preoții creștini nu se sfiesc în zilele aceste sfinte ale postului mare să întărate pe oameni și pe preoții în spovedanie, — dar ni se umple inima de bucurie văzând că acest popor dela marginea românismului a dat dovadă foarte eclatantă despre simțimentele lui românești și e gata să-și jertfească și viața pentru limba strămoșească!

Un participant.

Prietenia sârbo-română.

Sub titlul de mai sus, ziarul „Trgovinski Glasnik” organul „Tinerimei comerciale din Belgrad” publică articolul de mai jos, pe care-l reproducem cu plăcere, fiindcă oglindește simțimentele de cari este animată opinia publică din Serbia față de România.

„Până când tunurile bubue la Scutari, desăvârșind distrugerea unui mare și cândva puternic imperiu, care a căzut pentru că n'a știut să se acomodeze cu spiritul timpului și cu cerințele progresului și până când marile puteri cu demonstrația lor navală, care va rămâne o veșnică pată în istoria relațiilor dintre marile state civilizate și micile state „inculte”, dovedesc cât de puțin sunt animate de principiile de dreptate și umanitate, — să ne aruncăm privirile printre cei „mici” acolo unde în aceste zile de trudă putem zări bunăvoință și prietenie.

Dacă istoria, este o carte a trecutului, în care putem găsi învățăminte pentru viitor și pentru operele ce își așteaptă rezolvirea, atunci ea ne spune multe relativ la relațiile noastre cu România. Cu toate că unii sunt de origine slavă, iar ceilalți de origine română, istoria este mărturie cea mai bună că niciodată, nici în timpurile mai noi, între noi și Români — n'a existat un conflict, dar nici chiar neînțelegeri. Mai mult: au fost multe prilejuri când o conlucrare comună se arăta nu numai ca posibilă, dar și ca foarte trebuincioasă.

Diplomația europeană, și până la un punct și știința geografică, consideră și pe România ca făcând parte din statele Peninsulei Balcanice.

Plecând, apoi, din punctul de vedere că noi ca stat balcanic, înainte de toate, avem trebuință de o înțelegere cu statele balcanice ceace, slavă domnului, nu numai că s'a putut îndeplini dar s'a și putut manifesta într'un mod atât de strălucit în actualul războiu — suntem dator să insistăm în ceace ne privește pe noi Sârbii, să nu rămâne nici regatul vecin al României, în atară de această înțelegere.

Sunt dintre aceștia cari cred că noile relații din Balcani vor îngreua realizarea acestei frumoase dorințe. Noi, din potrivă, găsim că noile împrejurări nu pot decât să ajute la aceasta.

Plămânii prin cari respiră România, sunt prea mici pentru organismul de stat al României. Ea are o singură eșire la mare, în Dobrogea, și aceasta legată de împrejurări foarte delicate. O eșire la Marea Neagră nu însemnează lueru mare, iar adeseori nu însemnează nimic.

Dardanelele formează o poartă care foarte deseori se închide. Așa a fost până acuma, așa

va fi și de acum încolo, cel puțin pentru încă multă vreme. Intre aceste, drumul de fer Dunărea-Adriatică are pentru dezvoltarea economică și comercială a României, o mare importanță. Ei bine această cale ferată în bună parte, ca să nu zicem mai toată, va trece pe teritoriul sârbesc. Români, cu drept cuvânt așteaptă ca să tragă, dela această cale ferată, cele mai bune rezultate; și pe faptul acesta noi trebuie să contăm.

Pentru ca să nu intrăm în amănunte, vom aminti numai că și din punctul de vedere al aspirațiilor naționale, politica românească, pe viitor, se va îndruma spre cele 4 milioane de români, cari ca și poporul sârbesc, rabdă jugul străin.

Așa dar, atar relațiile de ordin economic-comercial cât și cele de ordin politic, fac posibilă o cât mai strânsă înțelegere între Serbia și România. Mai mult decât atât: ele o impun chiar.

Creдем că nu comitem nici o indelicatetă când vorbim despre o prietenie cu România, în momentul când ea se află în conflict cu una din aliatale noastre, cu Bulgaria.

Prin atitudinea noastră și în acest diferend, noi am dovedit că dorința noastră a fost ca cei interesați în cauză singuri să găsească soluția pentru a eși din această situație. Avem motive foarte întemeiate să credem că la Petersburg în această direcție lucrează reprezentanții a celor puteri, pe a căror simpatie, cel puțin până eri alaltăieri, se baza întreaga alianță balcanică. Din Petersburg se comunică că conferința ambasadorilor merge mult mai bine decât acea dela Londra. De aceea găsim că e foarte la locul ei o discuțiune cu privire la realizarea relațiilor de prietenie dintre Serbia și România într'un viitor cât mai apropiat.

Încercăruile noastre cu Scutari și Munte-negru, nu ne pot face mici la suflet! Dimpotrivă, când cei mari se arată așa de mici, e de datoră celor mici să arate că sunt mari sufletește”.

Cronică din Paris.

Moartea dnei Poincaré. — Incidentul dela Nancy. — La moartea lui Pierpont Morgan. — „Cercul conferențiarilor străini” în Franța.

Paris, 15 Aprilie.

Dna Antony Poincaré, mama președintelui republicii, s'a stins de puține zile în vârstă de 74 ani. Moartea ei, multe mame ar voi s'o aibă. Dna Poincaré a răposat fără dureri, cu sufletul îmbucurat, cu mintea radioasă atîntită asupra triumfului eminentului ei fiu. Cele din urmă luni ale vieții ei i-au fost date ca să a-ziste la înălțarea feciorului ei iubit. Un ziarist parizian

ine în casa veche a lui moș Simionas. Nu mai pricepea nimic; un vârtej începu să-i umble bătrânului prin cap, și, cât ce începeau să învețe cei mai mărișori, el eșia în tindă la nepoții cei marunței. Îmbătrânise tare în acești trei ani, se afla pe marginea mormântului. Și anii îl apă-sau, dar îl atrăgea pământul mai ales simțindu-se rânit adânc într'una din cele două răvne cari îi călăuziră viața: în dragostea lui de carte. Li părea că și nepoții, și dascălul și popa își bat joc de răvna aceasta a lui. Uneori îi părea c'a trăit de-ageaba o viață întreagă.

În primăvara asta moșul se simți mai aproape de mormânt, ca nici-odată. După ce se spovedi, nu eși îndată din biserică ci rămase lângă strana cantorală în care ședea părintele, și-i zise:

— Aș avea o vorbă, sîntia ta, înainte de-a pleca pe drumul cel de veci. Știu că de-acum nu mai am mult de triau.

— Anii-s la Dumnezeu moșule; câți ne dă, atâția trăim.

— Impotriva rătății aș vrea să mai încercăm și cu slușba în biserică, începu moșul. Cu rugăciunea, cu mătania, cu ajutorul. Iată vine săptămâna Patimilor. Să spui sîntia ta în biserică, în Dumineca Florilor, ca'n șase zile până la Paști, tot creștinul să vie nemâncat și ne-beut la biserică. Satul întreg să vie: să ne rugăm, cu sîntia ta în frunte, șase zilele Patimilor, să batem mătânii și să ajunăm. Și poate milostivul Dumnezeu s'a îndura și-a scoate răutatea din satul nostru. Rugăciunea multora e mai primită. Eu de trei ani citesc mereu psalmii că cu putere mare, ajunez, bat mătânii, dar se vede că rugăciunea unuia singur nu ajută. Voi fi păcătos eu, și nu pot folosi singur, căci răutatea e tot pe noi.

— Ce răutate, moșule, întrebă uimit părintele.

— Răutatea cea cu necinste, răspuse el trist. „Să treacă dela noi răutatea, să ajungă iar în școala noastră la cîntea ce i se cade cartea

sfântă, cartea românească. Dumnezeu ști cum s'a stricat cîntea cărții noastre. Om bătrân am învățat slova cea nouă, cum ști sîntia ta, s'am văzut că și cu slova asta poți cunoaște lucruri frumoase, învățături bune. Dar cu slova cea ungurească e vreme pierdută. Cu ea niciodată copiii noștri n'ar ști ceti cu înțeles. Și așa, se strică cîntea cărții. Să facem o rugăciune în biserică.”

— O să facem, moșule, răspuse părintele, crezând că moșul vorbea într'aiurea.

Moșul eși mângăiat din biserică. Tot trăgea nădejde să ajungă săptămâna patimilor să înceapă slușba cea mare, dar muri înainte de Florii, muri cu nădejdea că poate se va ridica de pe sat răutatea cea mare.

Jertagrafia

cele mai noi și mai rezezi copii fotografice și în timpul cel mai scurt pe un fond curat pentru planuri de prezent autorităților execută ca o specialitate deosebită fabrica de hârtii artistice a lui

Fellner Leó, BUDAPEST, V. Váci út 4. Telefon 28-48. Adresa pentru telegrame: „Positiv” Budapest. — Apartament special pentru comăndele din provincie.

(E 594-29)

a scris în ziua congresului dela Versailles, când Raymond Poincaré a fost ales la președinția republicii: „In hotelul său din strada Colonelului Marchand, noul nostru președinte mi-a apărut calm și blând. La dreapta sa, dna Antony Poincaré îl contempla cu priviri pline de raze. Simțiam că inima ei de mamă era înecată de fericire. Și care mamă ar putea dori mai mult?...”

Când am cîțit vestea morții ei, am avut numai decât impresia unui sfârșit de viață din cele mai rare. O mamă, care se odihnește întru Domnul consacră în totdeauna cel din urmă gând al ei copiilor pe cari îi lasă pe pământ. Când îi părăsește în tristețea, cea din urmă suflare a ei este un suspin: când îi știe fericiți și îngrijiiți, ultimul ei simțământ e un simțământ de bucurie. Dna Poincaré mama, a auzit până în ultima ei clipă aplauzele și ovatiile cu cari o mare națiune îl aclamă pe fiul ei. Ea a murit fericită după o existență calmă și virtuoaasă.

Vestea morții ei n'a îndurerat pe francezi, tocmai din această pricină. Cu toții simțim că ne aflăm în fața unui caz rar în mizerabila noastră omenire. Suntem așa de obișnuiți să ne spunem că cele mai multe morți au loc în gemete și în dureri, încât moartea aceasta fericită ne surprinde și ne înduioșează. Ea ne reconfortează în același timp. Cel mai puternic dintre toate sentimentele omenirii: iubirea de mamă, capătă astfel o răsplătă rară și prețioasă. Și pildele acestea ar trebui să prevalueze în viața noastră îngreunată de alte mii de pilde triste.

Să nu ne facem iluzii: Europa e un butoi plin cu praful de puscă, și cea mai mică scântie poate să-i fie fatală. Niciodată orizontul n'a fost mai sumbru ca acum, și niciodată popoarele nu și-au afirmat cu atâta pasiune caracterul național. Patimi amenințătoare ferb surd în i. imile națiunilor; ceva neliniștitor le apasă sufletul. Un instinct obscur dar imperios ne spune că nu peste mult redutabilul va avea loc!

Starea aceasta de lucruri se resimte cu vigoare în Franța. O fierbere de rău augur se observă la poporul francez. În momentul când vă scriu, vânzătorii de ziare strigă pe Avenue des Farnes, că guvernul german ar fi cerut explicații ministrului nostru de externe în chestia incidentului dela Nancy. Alaltăieri seară, mai mulți germani au asistat în orașul francez la reprezentarea unei piese patriotice „Fritz Uhlant” care le-a displăcut. De aceea ei au protestat și fluerat piesa și pe actori. Spectatorii francezi s'au îndârjit și i-au huiduit. Germanii au fost nevoiți să părăsească sala. A avut loc și o încăierare. Musafirii germani cam turbulenți au fost trimiși peste graniță în huiduile mulțime.

Presă pangermană a pornit în aceasta o violentă campanie anti-franceză. Ea vestește purtarea publicului care n'a permis să fie insultat la el acasă. Ea îi insultă pe ofițerii francezi, că n'au luat apărarea agresivilor germani! Ea vestește întreaga Franța și o amenință cu tot felul de orori. Ziarele de dincolo de Rhin nu-și dau seama că e stupid să ceri oamenilor a se lăsa insultați acasă la ei. Ele au uitat atitudinea Franței pe care, ele însuși au numit-o „cavalerească” în chestia dirigeabilului Zeppelin. Se pare că incidentul dela Nancy va avea urmări foarte serioase, și că guvernul imperial îl va lua pe seama lui.

Nu discut aici excesiva grandomanie a Germaniei și nici sbucnetul patriotic, care stăpânește printre Francezi. Incidentul dela Nancy neînsemnat prin sine însuși poate avea urmări incalculabile. El este unul din acele pretexte neașteptate cari dau la iveală o întreagă stare de lucruri, așa cum au mai fost altele în istorie. O catastrofă în astfel de împrejurări pare inevitabilă. Excitarea neamurilor găsește ușor prilejuri de ceartă. În momentul acesta parisienii cu mic cu mare, se întreabă relativ la incidentul dela Nancy: „Răsboiul va fi el acum?” Totul arată că spiritele sunt pregătite și că o catastrofă e așteptată dintr'un moment într'altul. Această nervozitate se observă și în Germania. Coșmarul înarmărilor irită popoarele până la halucinație. Starea de nesigurantă în care se sbate Europa, le exaltează până la delir. Azi, mâne, buba va trebui să crape. Și atunci....

Fără să fiu de un democratism excesiv găsec că „Figaro” exagerează laudele și admirația sa față de miliardari. Trecerea cosciugului lui Pierpont Morgan prin Franța, a dat acestui ziar prilejul unei campanii anti-democratice prea violente. El deplânge moartea miliardarului american ca pe aceea a unui erou al omenirii.

El constată cu această ocazie că mulțimea e stupidă în indiferența ei relativ la răposarea acestui potentat al finanțelor, pe care „Figaro” nu e departe de a-l numi un binefăcător al omenirii, nici mai mult, nici mai puțin ca un Sf. Vincentiu de Paul sau ca un Pasteur.

Că publicul din Franța și din Statele-Unite se arată nepăsător de moartea lui Morgan, lucrul e natural. Răposatul nu a fost nici un om de geniu, nici un erou. El a fost una din acele ființe norocoase, a cărei lăcomie a putut fi satisfăcută în viață. Pierpont Morgan nu merită nici laude, nici blam. El nu merită laude fiindcă a moștenit averea bogată întru măritarea căreia n'a cheltuit cine știe ce calități extraordinare. Șansa intră în bună parte în soarta marilor bogătași. Și Morgan nu trebuie să fie nici blamat din pricina averii lui. El a realizat ceea ce cu toții am dori să realizăm. Deosebirea între el și restul oamenilor este că el a reușit acolo unde ceilalți eșuiază. Purtarea pe care a avut-o el în viață, ar fi oricărui dintre noi în locul său.

Este firesc, că moartea unui astfel de om nu a putut trece nevăgătată în seamă. Prin averea sa, el a dobândit o popularitate care i-a scos numele în relief. Dar este excesiv să vorbești de el ca de un mare artist. De un mare savant sau de un erou. Moartea lui a dat naștere — și e natural să fi fost astfel — unei ușoare curiozități în mulțime — și atât. Și nu meritele lui personale ne poate interesa pe noi, ci faptul că el a simbolizat o putere formidabilă în zilele noastre.

Înțeleg prea bine, că „Figaro” cu clientela-i bogată și strălucitoare, a deplâns dureror moartea lui Pierpont Morgan, numai ca să fie agreabil abonatilor săi. Ori cum ar fi însă, acest ziar elegant și-a pierdut de data aceasta măsura. Căci este excesiv, într'adevăr, să numești imbecil imensul public, pe care moartea unui om archi-bogat, dar fără alte calități excepționale, nu l'a făcut să izbucnească în plâns.

D. Ernest Charles, cunoscutul critic francez a avut o idee fericită, creând „Cercul conferențiarilor străini”. El și-a spus în drept cuvânt că nu este suficient ca literații celebri ai Franței să colinde țările și mările, făcând cunoscute popoarelor limba și literatura franceză. Același lucru s'a gândit d. Ernest-Charles, francezii trebuie să-l acoarde și conferențiarilor străini, cari au nu numai dreptul dar și datoria să facă cunoscută Franței literatura neamurilor din care se trag. Până acum Franța culturală prezintă o lacună gravă, căci ea ignorează mai mult decât oricare alt popor, literaturile națiunilor europene.

Cercul conferențiarilor străini se bucură la Paris de multe simpatii. De sigur că străinătatea va întâmpina în același fel această idee. Începând cu iarna viitoare francezii vor auzi străini eminenți vorbindu-le de limba și de literatura lor națională. În acest mod traducerea capodoperelor acestor literaturii se vor răspândi cu mai mare ușurință într'un public pregătit să le cetească. Francezii își vor îmbogăți astfel mintea și își vor îmbucura sufletul cu capodopere pe cari nici nu le bănuiesc astăzi. Străinii vor beneficia și ei făcând cunoscute acestui neam rafinat, comorile lor naționale.

Fără îndoială, că Românii vor fi printre cei dintâi cari vor revela francezilor literatura lor. Ea va fi primită aici cu atât mai multă bucurie, cu cât francezii nu ignorează interesul pe care frații lor latini l'au arătat întotdeauna față de scriitorii și de artiștii francezi. Și strălucitele calități ale Românilor vor avea un ecou cât se poate de simpatie în sufletul acestui neam așa de străns înrudit cu propriul lor suflet.

C. R. B.

Cremă din lapte de erin 1 cor
Săpun din lapte de erin 1 cor.
Pudră din lapte de erin 1 cor.
 în culoare albă și roză
Parfumuri fine franțuzești.
Dr. ÖRVÉNYI BÉLA farmacist
BUDAPEST X. Örczy ut 47.
 E 106-179

ZIARE ȘI REVISTE.

Telegraful Român, — numărul de azi, 19 Aprilie, — amintește că mâne în 20 Aprilie se împlinesc 50 de ani dela memorabilul congres politic național al Românilor din Ardeal, ținut în Sibiu și condus de arhieriei celor două biserici românești: episcopul Andrei Baron de Șaguna și mitropolitul Alexandru Șt. Suluțiu. Din congres a făcut parte „floarea națiunii române ardelenne” și a fost de o mare însemnătate pentru că el era un mic parlament, nu al marelui principat al Ardealului, ci numai al *națiunii române ardelenne*. În acest congres s'a comunicat o rezoluțiune împărătească măgulitoare pentru Români, — datată din 18 Octomvrie 1862 și trimisă episcopului Șaguna prin guvernul din Ardeal — având următorul cuprins:

Când ordonez să se descopere națiunii române a Ardealului indestularea mea pentru documentarea loialității, credinței și alipirei ei către casa mea domnitoare și către legile fundamentale de stat, sancționate de mine, cancelaria mea autică transilvană are la așternerea grabnică a propozițiilor sale despre compunerea și convocarea dietei ardelenne a supune unei precumpăniri noue propunerile și cererile dezvoltate în privința acesteia în reprezentatiunile acelea, și după ascultarea regescului guvern ardelen a-mi le așterne mie, pe lângă opiniunea sa. Regularea legală a referințelor juridice de stat ale națiunii române și ale confesiunilor ei are să formeze una dintre primele probleme ale celei mai deaproape diete transilvane. Părerile și dorințele națiunii române în privința întrebunțării oficioase a diferitelor limbi ale țării sunt luate deja în considerațiune prin măsurile aduse de către cancelaria mea autică transilvană, cu privire la executarea autografului meu din 21 Decemvrie 1861, pe lângă care are să rămână deocamdată până la definitivă deciziune pe calea legislațiunii.

Congresul a răspuns „ca oricare parlament” prin o adresă omagială înmănată monarhului prin o delegațiune.

În același număr „T. R.” socotește că face spirit, când amintind articolul nostru recent „Cum să ne mântuim școlile?”, spune că „Românul” e „perfid” și ne roagă „pentru numele lui Dumnezeu” să încetăm cu acțiunea de mântuire.”

Cuceririi părinți dela bătrânul „Telegraf” se vede că tocmai acum fac o nouă traducere a sfintei scripturi în limba românească și așa au dat de prea creștinesc cuvânt — „perfid”. Sunt speriați afară din cale cucerniciile lor la gândul că o nouă și puternică mișcare ar putea pretinde dela patronii blândului „Telegraf” să intre din nou la luptă în contra legei blestemate a lui Apopyi. De aceea ne conjură „pentru numele lui Dumnezeu” — să ne oprim. Nu suntem dușmanii, dar suntem buni creștini și-i aducem aminte „Telegrafului Român” sfânta poruncă: — „Nu lua numele Dumnezeului tău în deșert!”

Unirea dela Blaj scriind la loc de frunte despre terorismul din Sătmar face următoarele reflexii:

Pot fi oare considerați ca „revoluționari” și „tăciunari” acești buni și adevărați creștini, cari după ce au închis biserica, au luat cheia și trecându-o din mână în mână, au sărutat-o cu toții între lacrimi, ca pe un clenodiu sfânt? Pot fi tratați, ca niște răsvrățitori preoții, cari n'au făcut altceva, decât au rămas credincioși și consecvenți jurământului canonic, ce l'au depus înaintea arhierului lor, cu prilejul hirotonirii?

— Și se poate, în veacul al XX-lea — când toate confesiunile și chiar aconfesiunile au salvus conductus în țara aceasta a sfântului Ștefan — se poate, ca tocmai *credincioșii catolici să fie o-*

Să nu vinzi scump, dar să târguești ieftin.
Acesta este secretul succesului nostru.

Cui îi trebuie dar
**mobile frumoase, ieftine
și bune**

Se 228-100

Să cerceteze pe

Székely és Réti

fabricanți de mobile

Marcsvásárhely, Széchenyi tér nr. 47

Chiar în interesul lui propriu.

Alegere mare în trusouri pentru mirese.

Vânzare în rate fără ridicare de preț.

pintiți în cultul lor religios, chiar din partea catolicilor? Se poate o ironie mai sfruntată?

Mai poate admite cineva, ca lucrurile de credință și cult dumnezeesc, să se introducă în veacul al XX-lea, cu solgăbirae, forța branchială și cu baionetele jandarmilor?

Credincioșii noștri nu au nimic, cum nu avem nici noi, împotriva episcopiei de Hajdudorog, cu toate inovațiile ei de limbă liturgică, ierarhie etc. Alături-se acestei episcopii cine va vrea! Dar cine poate săli pe un singur credincios măcar, să se alăture la schimbări, pentru acceptarea cărora el nu luase nici un angajament?

Vicarul din Hajdudorog se va alege din răscoală cu care a fost primit, cu o învățătură: că adevărul credinței nu se poate impune nimăru cu forța și că cei ce vor să o impună, subminează chiar temelii credinței, a cărei rădăcini sunt săpate adânc în sufletul credincioșilor.

Cei ce au întemeiat episcopia de Hajdudorog n'au prevăzut că cu astfel de mijloace vor înăvura activitatea noii dleceze. Noi suntem siguri, că au fost în rădăcine. De acea și sperăm, că vor reveni în curând asupra pasului făcut, până ce nu e târziu.

Gazeta Transilvaniei. În preajma sinoadelor „un dascăl” arată următoarele cereri ale învățătorimii:

1. Când e vorba de arătări contra învățătorului, Veneratul Conzistor să trimită în calitate de (jude) comisar de instrucție întru cât numai se poate pe un învățător cu trecere. În loc de protopop de pildă, pe vre-un profesor de ai noștri.

Precum trimite Veneratul Conzistor preot la preot, de ce să nu se trimită pedagog la pedagog, precum se face aceasta la Sași, la Maghiarii reformati, unitari etc. (cazuri concrete sunt destule.)

Onoare se cuvine însă excepțiilor, căci avem și protopopi și preoți harnici în care învățătorii au toată încrederea, dar martor îmi e Dumnezeu, sunt preoți de-ai noștri, cari ar dori să fie închise școlile noastre populare. Apoi, un astfel de preot să fie trimis comisar de instrucție? Aceasta e o mare greșală.

2. Cozultând legea din 1886 art. XXII cap. VIII aflăm cum se fac investigațiile funcționarilor comitenanți și comunali. Acești ȘȘ-i sunt mult mai loiali.

Iată de ce: După ce se face arătarea, forul respectiv va trimite în copie autentică funcționarului, care în decurs de 30 zile își câștigă contra dovezii, martori, acte justificative etc. După acest termen se fixează ziua pertractării sau investigării, când se prezintă acuzatul și acuzatorul, cu martori, dovezii etc. După aceasta se mai fixează o zi, când se ascultă contra martori sau se cetesc contra dovezile.

Aceasta procedere o află ca cea mai corectă și ar fi de dorit ca să nu lipsească nici din regulamentul nostru. La noi nu-ți da nimeni acuza în copie autentică, nici chiar veneratul conzistor. Aceasta am pățit-o eu, am cerut-o dela veneratul conzistor ca pe cheltuiala mea să mi-se dea arătarea în copie autentică, dar până azi nu am primit nici un răspuns la ea, cu toate că au trecut aproape 2 ani de atunci. Cercetarea s'a terminat, sentința s'a adus, fără însă fi primit copia cerută despre arătarea făcută.

Cei chemați să judece nepărtinitori cererea noastră!

Un dascăl.

Revista teatrală. Cetim în nrul 2 al acestei reviste folositoare:

Societatea noastră a acordat, în formă de remunerație, 800 de coroane dlui Șt. O. Iosif pentru traducerea lui „Wilhelm Tell” celebra dramă a lui Schiller. Era o rușine națională, am putea zice, să nu avem această măreață operă într-o traducere frumoasă. D. Iosif a tradus-o minunat — despre aceasta se va putea convinge, în parte fiecare cetind în numărul de față un fragment, care se poate urmări și independent: vestita scenă când Tell, tatăl, este silit de tiranul Gessler, fiindcă n'a salutat o pălărie dintr'un par (semnul truției stăpânitorului), să nimerescă cu săgeata un măr așezat pe creștetul capului copilului său. Cuvinte explicative ar fi de prisos aici — opera vorbește mai bine decât orice. Noi am dori să nu se găsească român, care să nu fi cetit pe Wilhelm Tell, fiindcă opera aceasta înalță inimile și-ți da puteri nouă de muncă... Traduc-

(editura Ciureu, Brașov), peste câteva săptămâni. Va fi o sărbătoare literară!

Tot în ședința plenară a comitetului (11/24 Martie), când s'a hotărât publicarea lui Wilh. Tell, s'a votat dlui Guilelem Șorban, asesor la sedria orfanală (Dej), ca ajutor de tipărire, suma de 300 cor. pentru tipărirea colecției: „Accente românești, album de compoziții pentru pian, înaintată soc. anonim, sub motto: „Florestan-Eusebius”. Raportul dlui G. Dima se va publica, de asemenea.

Remunerarea celor două opere amintite mai sus nu s'ar fi putut întâmpla dacă concursul pentru „premiul Cazotti” ar fi avut un rezultat multumitor. Cele 8 piese teatrale, înaintate la concurs, n'au întrunit condițiile necesare încât comitetul a fost silit să hotărască, că nici una din piesele înaintate nu corespunde așteptărilor.

Dar să trecem la alta veste îmbucurătoare: „biblioteca teatrală” s'a sporit cu 3 numeri: Nr. 33, „O repetiție”, dialog de I. Marin, loc. de dna Marilina Bocu, (20 b.), Nr. 34, „Un capriciu”, com. 1 a. de Mausset, loc. de M. D. (48 b.) și Nr. 35, „Un accident enrios”, com. de C. Goldoni, loc. de M. Algea (60 b.)

Suim mereu calvarul...

Trei luni temniță și 100 cor. amendă.

Arad, 19 Aprilie.

Dacă „energia maghiară” n'a avut teren să se estindă în afară în războaie cu popoare dela granițe, și deci istoria națională maghiară n'a avut prilej să se îmbăgățească cu evenimente de glorie ori de rușine, — în schimb s'a pus în funcțiune în interiorul țării pregătind drumuri de martiraj pentru „energiile” celorlalte națiuni.

Cetitorii își amintesc de gloabele cu cari a militat zăle trecute curtea cu jurați din Oradea-mare pe fostul și pe actualul redactor responsabil al „Românului”.

Azi, din Turda ne vine vestea unei noi sentințe diavolești, aduse de tribunalul de acolo **părintelui Octavian Gherman din Hădărdău. Părintele e judecat cu o gloabă de o sută coroane și trei luni temniță de stat, pe motiv de agitație.** Iată amănuntele privitoare la acest nou dar închinat integrității ideii de stat maghiar:

Părintele gr.-cat. Octavian Gherman la Duminica Rusaliilor anul trecut a vorbit credincioșilor în biserică. Raportorii ziarelor unguerești spun că predica părintelui n'a fost brodată cu motive biblice ci a fost o predică fulgerătoare contra maghiarimii acuzându-o că a răpit românii școlile și bisericile prin încorporarea la Hajdudorog, ba chiar crucea i-a luat-o. La finea predicii părintele a îndemnat pe credincioși să ia parte la adunarea dela Alba-Iulia din Mai anul trecut, pentru că ținta adunării e ca să-și apere România drepturile, ca în 48, chiar cu prețul sângelui.

Vestea înflăcăratei predici a părintelui a alarmat administrația care i-a intentat proces.

Procesul a fost debătut eri la tribunalul din Turda, prezidând judele de tablă Csegezy Gyula. Părintele Gherman, om de abia 25 de ani, a spus că nu se simte vinovat pentru că n'a săvârșit faptele în temeiul cărora a fost impricinat, — a îndemnat pe credincioși să ia parte în număr cât mai mare la Alba-Iulia — atâta tot. Au fost ascultați apoi 30 de poporeni de-ai părintelui, toți mărturisind că vorbirea părintelui n'a cuprins astfel de fapte grave cum se sustine în pâră. Acesta a fost sensul declarațiilor martorilor, doar mai înspre sfârșit a luat cuvântul un anume **Fekete**, care a spus că părintele Gherman ar fi ținut consfătuiri cu săteni în casa d-sale și că ar fi făcut conspirații...

A luat cuvântul apoi procurorul **Dr. Kocsis** punând grele acuze pe capul părintelui, că anume în timpul evenimentelor ce au avut loc dela înființarea episcopiei de Hajdudorog ar fi luat o fătișă temută contra „națiunii” (s'ar fi putut să nu fie întrebuintat, din oficiu, acest cuvânt care concentrează toate țăriile logiceii unui judecător?). E natural deci că părintele trebuie pedepsit.

Cu ori câtă putere de convingere, cu ori câtă

artă și-ar fi rostit dl **Dr. Valer Moldovan** discursul pentru nimicirea acuzei aduse dlui Gherman, ferocei judecători nu s'au lăsat bătuți, au declarat de vinovat pe dl Gherman pedepsindu-l cu

3 luni închisoare și 100 cor. amendă!

Procurorul, în chip automatic a aprobat sentința, iar dl părinte Octavian Gherman a înaintat apel.

Cerna despre d. Iorga.

Acum că bietul Cerna a murit, e probabil, că se va recunoaște fără reticență că unele din poeziile lui sunt cea din urmă expresie a artei la care a ajuns până acum versul românesc. Căci a fost foarte curios cazul regretatului dispărut: pe de-o parte i-se făcea o reclamă stridentă, cu toate că justificată de valoarea poetului; pe de alta, critica păstra față de dânsul o prudentă excesivă, ori îl judeca cu o rea-credință manifestă.

Păreră aproape generală este, că acela care a scos cel dintâi la iveală eminențele calității ale poeziei lui Cerna se numește Mihail Dragomirescu. Dacă ar fi să judecăm după elementele de emfază și de tumult cari au caracterizat o parte din criticele consacrate sârmanului răposat, atunci da, întâietatea o are neapărat d. Dragomirescu. Dar tot ce este excesiv e neplăcut; fostul director al „Convorbirilor critice” prin studiile sale prolixă și ostentative n'a făcut decât să producă în spirite o reacțiune împotriva lui Cerna. Cel dintâi care se plângea de dânsule era însuși poetul căroră le consacrase. Critica dlui Dragomirescu este de obicei lipsită de autoritate, tocmai din pricina lipsei de măsură cu care e construită. Ea ne dă mai mult impresia unei obstinări simpliste, în laude ca și în distrugere, a unei acumulări de argumente dispartate, cari o fac adeseori antipatică. Fără să știm de ce, fără să știm cum, critica dlui Dragomirescu ori ne rănește, ori ne lasă sceptici. Aceasta, fiindcă, afară de acea autoritate impalpabilă dar imperioasă pe care ne-o sugerează spiritele viguroase, prozei dsale îi mai lipsește și căldura comunicativă.

Nu, nu dl Mihail Dragomirescu e acela, care a contribuit mai mult la revelarea talentului lui Cerna, ci dl Nicolae Iorga. Înalte dsale influențe îi datorește Cerna cele dintâi încurajări ale lui. Și niciodată tânărul mort n'a tănuit acest lucru. Ceea ce a făcut pentru el dl Iorga e nobil și frumos. Lasă că a deschis poetului cu o dragoste blândă coloanele „Sămănătorului”, dar l'a ajutat cu sfatul și cu fapta. Dee-mi voie dl Iorga să-i fiu neplăcut în acest articol, — căci neplăcut îi voi fi de sigur dând la iveală una din admirabilele binefaceri pe cari le-a împărțit la dreapta și la stânga, cu o discreție egală generosității dsale. Episodul de mai jos mi-l'a povestit însuși Cerna, într'o amiază, pe când dejunam cu dânsul la popularul restaurant al lui Radu, pe strada Câmpineană. Și vizuinea ochilor albaștri și strălucitori în mijlocul cărora se dilatau pupilele negre ale poetului, a feței lui animate, a frazelor lui vioae, mă întristează până la lacrimi, acum, când știu că nu mai este!

Iată dar ce mi-a povestit Panait Cerna:

„Sfârșisem tocmai de compus poezia „Isus”, pe care am scris-o într'o stare de exaltare, cum nu-ți poți închipui. Eram istovit, prăpădit, o enervare extremă îmi zguduia fizicul și moralul. M'am dus cu poezia la „Sămănătorul” și am înmănat-o dlui Iorga.

„Nu-ți mai repet laudele sincere și nobile, precum și încurajările cu cari m'a întâmpinat ilustrul profesor. Deodată dl Iorga se opri din vorbă și se uită la mine cu atențiune.

— „Dar ce ai? mă întrebă. Imi pare că nu arăți așa de bine.

— „Mă simt într'adevăr, cam sdruncinat, maestre, îi răspunsei. Sunt obosit din cale afară. Ce bine mi-ar face câteva zile de odihnă, la țară...”

„D. Nicolae Iorga se uită la mine cu o și mai mare pătrundere:

— „Și nu poți pleca?”

Am zâmbit cam silit.

— „Nu, îi răspunsei cu oare care sfială, căci nu prea am bani.

„Maestrul, la aceste cuvinte, se sculă de pe scaun și începu să se plimbe prin odaie cu agitație. Pe când măsura cu pași mari podeala, îl auziam cum murmură în fraze întretăiate:

— „N'ai bani... n'ai bani... Și cum se întâmplă că nici eu nu prea sunt momentan la largul meu... Hm... Vom vedea... Vom vedea...!”

„Deodată, oprindu-se brusc din mers:

— „Așteaptă-mă o clipă... Mă întorc numai de cât.

„Când a revenit în încăperea în care îl așteptam — urmă Cerna cu un zâmbet înduioșat pe buze — maestrul era cu pălăria pe cap, gata de ieșire. La subsuori avea mai multe cărți groase. Înțelegi, nu este așa? Generosul om, ca să mă ajute, nu ezitase în fața unui sacrificiu. A scos din propria sa bibliotecă, câteva volume scumpe, pe cari li-a vândut — iar costul lor mi l'a înmănat ca să mă pot duce la țară, unde să mă întrez. Niciodată nu voi putea uita bunătatea marelui savant”.

Iată ce-mi povesti Cerna, într-o zi de primăvară pe când ne luam dejunul la restaurantul Radu. Și iată de ce spun, că omul care l'a ajutat cel mai mult în viața-i, cu o nobleță egală înaltei lui competențe, a fost dl Nicolae Iorga. Despre ceilalți critici ai poetului, nu voi mai vorbi aci. Toată lumea cunoaște reclama prețului sgomotoasă a dlui Dragomirescu precum și ciuda ascușă și bizară cu care a scris despre el dl Eugeniu Lovinescu. D. Lovinescu posedă un stil armonios, este adevărat, dar în criticele dsale nu suntem obișnuți să găsim nici idei personale și nici acel curaj moral pe care îl dă originalitatea de gândire. Acest scriitor talentat de altfel, are păcatul de a nu cugeta prin sine însuși — ceea ce scade simțitor meritele dsale.

București

Y. Z.

Situația internațională.

— Incetarea ostilităților în Balcani. —

Arad, 19 Aprilie.

Știri sosite la Viena spun că războiul balcanic, deși nu printr-o formală încheiere a păcii, a luat sfârșit cu desăvârșire întrucât dintre aliaji Bulgaria, Serbia și Grecia au comunicat azi în mod oficial marilor puteri că acceptază proiectul acelor. Turcia a acceptat și ea acest proiect al puterilor, Grecia și Serbia mai au, ce-i drept, unele excepțiuni față de proiectul puterilor, mai ales în privința despăgubirilor de războiu și a insulelor Egeice, dar acestea ele le vor prezenta în formă de dorință și se crede că și aceste dorinți vor putea fi rezolvite în mod pașnic.

Ieri au sosit la Viena știri confidentiale din Muntenegru cari spun că *acolo a avut loc un consiliu de miniștri sub președinția regelui Nichita. Consiliul de miniștri a hotărât că Muntenegru să mai slăbească din încăpăținarea lui de până acum.*

Ziarul „Giornale d'Italia” publică, sub rezervă, știrea primită dela corespondentul său din Atena după care *între Grecia și Turcia s'ar fi încheiat o alianță în senzul căreia Grecia și-a moderat foarte mult pretențiunile în privința insulelor, pentru ca astfel să-și asigure sprijinul Turciei în cazul unor eventuale neînțelegeri între statele balcanice cu prilejul împărțirii teritoriilor cucerite.*

De altă parte se anunță că între aliații balcanici raporturile se înrăutățesc tot mai mult. O telegramă din Belgrad anunță, că în cercurile politice sârbești face mare senzație destainarea că *la Londra Danef a propus confidențial delegatului sârb, Novacovici, ca armatele bulgaro-sârbe să răpească Greciei provinciile cucerite. Fiind refuzat, Danef a făcut aceeași propunere, dar contra Serbiei, primului-ministru grec Venizelos. Și de astădată Danef a fost refuzat.*

Asa fiind, Bulgaria nu se poate bizui pe tratatul de alianță, iar *Serbia nu-i va ceda nimic.*

De altfel arbitragiul împărțirii teritoriilor cucerite îl are țarul Rusiei și atât *Danef* cât și generalul *Dimitrieff* — spune telegrama din Belgrad — au avut prilejul să afle la Petersburg dispozițiile țarului în această privință.

Dacă știrile acestea se confirmă de repre-

zentanții Serbiei și Greciei apoi de sigur lucrurile au să se încurce serios în Balcani.

În ce privește *diferendul româno-bulgar*, încă nu s'a sfârșit seria conferințelor ambasadurilor întruniți la Petersburg. Se spune, că se va mai ține o ultimă ședință.

Vom vedea ce va fi.

INFORMAȚIUNI

Un incident surprinzător în camera României.

Arad, 19 Aprilie.

Un surprinzător incident s'a petrecut în decursul ședinței de ieri după amiază a camerei române. Tocmai voia să vorbească dl Tache Ionescu, când o descărcătură de revolver a vârit în spaimă pe toți asistenții. Un tânăr *macedoromân* de pe galerii a descărcat revolverul pentru a să atragă luarea aminte a parlamentului român asupra soartei Românilor macedoneni. În primele momente se credea că împușcătura a fost îndreptată contra dlui Tache Ionescu. Din cauza spaimii nemai pomenite erau să se sisteze ședințele, dar președintele camerei a pășit energic. Din București sosesc următoarele știri despre acest incident, cu data de ieri, 18 Aprilie:

Azi după amiază la orele 3, îndată după deschiderea ședinței, când tocmai voia dl Tache Ionescu să răspundă la o interpelație, din galerii s'au tras focuri. Un tânăr, care ședea singur într-o bancă, a slobozit arma spre scaunele miniștrilor, strigând:

— *Trebuie să ascultați cuvântul Macedonenilor!*

Dl Ionescu de abia a putut calma camera spunând că incidentul acesta „*atât de interesant prin raritatea lui*” nu poate împiedeca munca camerei. Vorbirile miniștrilor au fost apoi ascultate cu deosebit interes.

Tânărul aromân în etate abia de 23 ani a fost deținut și pe urma cercetărilor ce s'au început s'a constatat intenția bună a acestui *Haciu Nastase* — așa-i este numele — din Crusevo, comună în vilaietul Monastirului. N'a putut fi vorba de *atentat* la viața cuiva, ci prin împușcătură voise să atragă atenția parlamentului supra situației deperate a Macedonenilor. Haciu Nastase a declarat că revolverul i-a fost golit de gloanțe și pîn numai cu cartușe oarbe.

Haciu Nastase a studiat dreptul în Constantinopol, a venit apoi în București unde după isprăvirea studiilor universitare a intrat colaborator la foaia macedoneană „*Glasul Victimelor*” din București. În timpul din urmă în această foaie a scris vehemente articole contra guvernului român despre care pretindea că a neglijat interesele vitale ale Macedoromânilor și a prezentat o seamă de soluțiuni referitoare la deslegarea chestiunii silistriene. Haciu Nastase e un tânăr extraordinar de cult și isteț.

Azi dimineață Nastase a primit dela părinții săi din Crusevo o scrisoare în care ei li fac cunoscut sălbătăciile și brutalitățile ce le îndură Macedoromânii de pe urma stăpânirii popoarelor balcanice aliate. La cetirea acestei scrisori Haciu Nastase a isbucnit în plâns, și-a pus revolverul în buzunar și s'a grăbit la cameră pentru a să sloboadă împușcături în aer.

Pe plicul ce l-a aruncat în sala de ședințe era scris: *singurul drum sigur e suveranitatea națională.*

În plic se aflau și poezii de ale sale în parte deja și publicate.

Se vede că a slobozit împușcăturile fiind neobișnuit de iritat. E un semn acesta, care grăiește adânc sufletului fiecărui Român. Îți răsar deodată înaintea ochilor chipurile palide, torturate veșnic, cu groaza morții în spate, ale Macedoromânilor cari pe pământul lor străvechi îndură cele mai neerezute sălbătăcii din partea aliaților balcanici.

Câte dureri și nedreptăți îndură răbdurii nostru neam, atât de mașter!

CONCERTUL MĂRCUȘ-CRIȘAN-BAILA ARAD. Trupa artistică de sub conducerea dlui Mărcuș va sosl la Arad, nu în Mal st. n. (Duminea Tomii) după cum s'a anunțat, ci *Marti în 6 Mai st. n. (Sf-tul Gheorghe). Concertul va avea loc la aceeași zi seara în „Crucea-Albă”.*

Programul se va publica în curând și va fi foarte bogat.

După concert va fi joc.

Mutarea aceasta cu două zile a concertului s'a făcut din pricină că în Duminea Tomii va avea loc acel tradiționalul festival al studenților în teologie.

Artiștii noștri sunt așteptați de altfel cu aceeași viie interesare ca întotdeauna, din partea publicului nostru. Seara de Sf. Gheorghe va fi de sigur pentru toți iubitorii de artă un prilej fericit.

Oaspeții noștri își vor începe turneul în Budapesta în 4 Mai.

Dela Arad vor pleca la Timișoara, unde vor concerta *Vineri în 9 Mai st. n.*

De-acolo turneul va continua:

11 Mai	în Lugos
16 ..	în Orăștie
18 ..	în Hateg
23 ..	în Blaj
25 ..	în Alba-Iulia
27 ..	în Sebeșul-săsesc
29 ..	în Săliște
30 ..	în Sibiu

Clipe de mare bucurie și entuziasm. Patru zile de-a rândul — în 16, 17, 18 și 19 Aprilie n. — a rulat pe pânza cinematografului „*Urania*” din Arad, filmul care reprezintă epoca eroică a armatei românești în războiul dela 1877—78 patru zile de-a rândul sufletul Românilor din ținutul Aradului și din jur, cari au grăbit la Arad să admire și să se bucure de actele de eroism românesc, — a trăit momente de-o rară fericire și bucurie. Dar nu numai Români ci și foarte numeroși străini au umplut, în aceste 4 zile, sala vastă a cinematografului „*Urania*” atrași de curiozitatea de a admira și ei armata românească care va fi chemată, cândva, să lupte pe câmpul de războiu alături de armata austro-ungară. Condeiul meu, al raportorului, este mult mai slab decât să poată descrie efectul acestui minunat film produs în sufletul românesc dela noi; entuziasm, suspinuri și lacrimi românești de bucurie însoțeau fiecare tablou al filmului.

Soldatilor regimentului 33 din Arad, în număr de peste 700 de inși, li s'a dat o reprezentație deosebită cu acest film. Cu respirația opriată urmăreau soldații noștri actele eroice ale soldaților români. Băieții de școală aplaudau sgomotos cu mânuțele lor fiecare învingere românească.

Rar a cuprins sala cinematografului „*Urania*” atâția privitori și rar se va mai fi dat nouă Românilor, să mai trăim așa momente de mare bucurie și fericire ca și cele trăite în aceste 4 zile la reprezentațiile acestui minunat film românesc.

Indemnăm cu căldură pe toți frații noștri români din ținuturile unde se va mai prezenta filmul acesta să nu iptrelase să vadă desfășurarea pe pânza a celor mai frumoase momente de eroism românesc, care a redat României, țara fraților noștri de sânge, independența și fala ei de astăzi. — *C. Senin.*

Cununie. Dșoara Florica Toie și d. Ștefan Șerban își anunță cununia ce se va serba în 1 Mai st. n. d. a. la orele 2 d. a. în biserica gr. or. rom. din Pestere.

Adunare preoțească. Ni se scrie: Preoțimea gr. cat. română din protopopiatul Șimandului, sub conducerea protopopului Augustin Târziu și-a ținut conferința îndatinată la 17 l. c. st. n. în comuna Mocrea. Cu această ocaziune poporenilor li s'au dat sfaturi și învățături înțelepte și folositoare, iar unii din ei s'au și mărturisit și cuminecat. S'au desbătut apoi chestiuni de ordin bisericesc și școlar și s'au adus hotărâri salutare.

Ar fi de dorit, însă, ca acestea conferințe să aibă loc în zi de sărbătoare și să fie împreunate cu misiuni populare căci așa s'ar putea culege roade și mai bogate pe urma lor.

Ba e de recomandat ca cele trei protopopiate ale Borșsebeșului, Șiriei și Șimadului să-și țină conferințele împreună. Ar fi acestea confe-

prinde impunătoare și ar desvolta și întări în popor mândria națională, iar în preoți ar potența tăria sufletească spre purtarea crucii lui Christos, care — în zilele noastre e atât de grea.

O adâncă durere sufletească ne-a cauzat scrișoarea unui înstrăinat din diecesa de Hajdudorogh, precum și știrea despre deținerea preoților din aceea dieceză, martori ai credinței. — N. Leu.

I. P. S. Sa mitropolitul primat Konon al României a alcătuit un proiect pentru organizarea bisericii Aromânilor din Macedonia. Neîfiind însă timpul oportun discuția lui s'a amânat până după ce se va încheia pacea și se vor fixa confiniile statelor balcanice.

Ministru și scriitor. Critica franceză se ocupa în momentele de față de volumul consacrat de d. Louis Barthou, ministrul președinte, lui Mirabeau. Omul de stat francez a reușit să scrie o carte admirabilă în care adevărul istoric cel mai exact se întâlnește cu intuiția cea mai sigură, o carte luminoasă și bogată, din care marele orator al Revoluției reese ca dintr'un cadru cu un relief admirabil.

Zilele trecute primul ministru francez a fost primit în calitate de membru aderant, de societatea oamenilor de litere, care numără printre membrii ei: pe președintele Republicii, pe președintele de consiliu, pe ministrul de marină, pe președintele consiliului municipal al Parisului și pe președintele consiliului general al Senei.

Toată lira... politică.

O Româncă — medic și consilieră municipală. Înainte cu câțiva ani în orașul Giula a fost aleasă medic, prin votare în toate legală, d-ra Dr. Valeria Curtuț, fiica fostului avocat din Arad, Dr. Moise Curtuț. În Giula însă, târziu după alegere, s'a ivit niște încercături interesante. Medicii orașului toți erau membri ai primăriei și deci ai consiliului municipal, — toți acești membri au drept de vot. Încercătura s'a ivit când d-soara Dr. Valeria Curtuț avea drept de vot, deși în camera țării nici nu s'a așezat spre dezbateri vre-un astfel de proiect de vot pentru femei. A fost învinuită și atacată vehement în ședințele comisiei administrative, pentru că își exercita dreptul de vot ca funcționară a orașului. Judecătoria administrativă, însă a deslețat definitiv încercătura: ds. Dr. Valeria Curtuț, ca orice funcționar membru al reprezentanței orașului, are drept de vot, irelevant că s'a pus ori se va pune în discuția camerei vre-un proiect cu drept de vot pentru femei.

Unguri scalpați de Români. Ziarele maghiare primesc din Deva știrea că în Geoagiu-inferior, o comună mică în comitatul Hunedoarei, a cărei locuitori sunt în majoritate Români, există o școală agronomică, între ascultătorii unguri ai căreia și între locuitorii Români din comună ciocnirile sunt aproape zilnice. Români i-ar fi insultat acum câteva zile pe ascultătorii unguri, cari veniau dela școală, strigându-le:

— Unguri puturoși! Cărați-vă din Ardeal!

Ziarele maghiare mai spun, că Români i-au amenințat pe Maghiari cu ciomege și cu cuțite. La rândul lor Maghiarii s'au provăzut și ei cu arme. Alaltăieri seara pe la orele 8 și jumătate se preumblau pe strada principală a comunei 3 ascultători maghiari ai școlii agronomice: Ștefan Szekeres, Iuliu Andrăsi și Mihail Gugyi. Abia făcură câțiva pași, când flăcăul român Anghel Stoica cu încă 6 tovarăși le-a oprit calea și au început să-i lovească cu ciomegele și cu săcurile cu cari erau înarmați, încât Maghiarii nu mai putură nici a se apăra față cu forța covârșitoare a Românilor.

Români au tăiat cu săcurea brațul s'ang al lui Szekeres, iar brațul drept l-au rănit grav. Iar când acesta a căzut jos plin de sânge Români au sărit asupra lui și i-au spintecat cu cuțitele pielea obrazului.

— **Vă jupuiți de tot** — strigau Români. Și, așa au și făcut. Lui Andrăsi i-au jupuit pielea de pe brațul stâng, iar lui Gugyi întregă pielea capului.

Ieri Anghel Stoica și ceilalți 6 tovarăși ai lui au fost transportați în temnița tribunalului din Deva.

Intru cât corăspunde adevărului informația aceasta venită din sursă ungurească, nu putem ști, dar că Ungurii ar fi fost chiar atât de nevinovați asta nu o mai putem crede. Și, asta mai ales din cauza că ziarile maghiare prezintă acest conflict într'o lumină atât de falsă, afirmând că motivul conflictului ar fi fost ura neîmpăcată a Românilor față de Maghiari.

Logodnă. D. Dr. I. Runcanu avocat în Năsăud s'a logodit cu d-soara Tineuța Pop tot de acolo, în 14 Aprilie c. Felicitări!

Chemare. Împlinindu-se în Iunie a. c. 10 ani dela trecerea bacalaureatului în liceul de stat din Sibiu, submareații — urmând unui obicei tradițional — ne-am hotărât să invităm pe toți iubiiții noștri colegi de-atunci la aniversarea acestui însemnat moment al vieții noastre.

Astfel am fixat ziua convenirii pe 2 Iulie st. n. 1913. Rugăm deci pe toți colegii să-și anunte participarea (pe adresa: Dr. I. Mateiu, consistor, Sibiu) cel mult până în 15 Iunie st. n. pentru ca să putem lua măsurile de lipsă în vederea acestei sărbători. — Sibiu, în 10 Aprilie st. n. 1913. Dr. Ion Mateiu m. p. Dr. Pavel Roșca m. p. Dr. Iuliu Tiszovszky m. p.

† **Ioan Serbu**, protopopul gr. cat. din Șomcuta-mare a trecut la cele eterne Miercuri în 16 Aprilie, la Cluj, după o boală rapidă, în etate de 72 de ani. În mormântarea a avut loc ieri, Vineri, în Cluj cu solemnitatea cuvenită. Odihnească în pace!

Simpatia președintelui Wilson. Noul președinte al Statelor-Unite va fi iubit de jurnaliști. Ca să formeze noul său cabinet, el a luat trei redactori șefi, un antreprenor, un manufacturier, un profesor, un fermier și doi oratori. În total opt muncitori și doi flecari. Proportia e excelentă. De altfel încă din prima zi a instalării lui la Casa Albă Wilson a anunțat, că va consacra două ceasuri pe săptămână spre a avea o conversație „dela inimă la inimă” cu ziaristii. Ideea e bună și președintele va profita mai mult de aceste audiențe acordate Marției și Joia decât de audiențele de Mercuri și de Vineri consacrate deputaților și senatorilor. Jurnaliștii îi vor aduce lui vești proaspete, în vreme ce parlamentarii nu vor face decât a-i cere promisiuni și favoruri.

Dar președintele Wilson va fi iubit și de savanți.

— Doresc, a declarat el în public, ca palatul Casei Albe să fie centrul intelectual al orașului Washington. Prezența printilor științei în salonul meu îmi va fi infinit mai profitabilă decât aceea a printilor de finanțe.

Anatole France și hotelierul. Revista pariziană „Cri de Paris” publică nostima anecdotă de mai jos:

Înainte de a pleca spre Italia, d. Anatole France a povestit nu de mult prietenilor săi un episod de viață. „Într'o zi m'am oprit la Lyon, povesti el, și am descins la un hotel unde am fost tratat admirabil.

„Proprietarul stabilimentului a binevoit să-mi spună că-mi cunoștea numele în mod avantajos și că era mândru de a primi sub acoperișul său pe un membru al Academiei franceze. În astfel de împrejurări mai

ales e bine să fii academician. Bravul hotelier îmi dete cea mai bună odaie din hotel.

„A doua zi l'am văzut îngrijat. Nu-mi adresa cuvântul decât foarte jenat. A treia zi, sfiala lui se mări. Și deodată:

— „Domnule France, suspină el, nu mai înțeleg nimic. Tot etajul în care locuiești este imputat de un miros îngrozitor. Credeți-mă că am făcut totul pentru a ști de unde provine. Am deplasat până acum un client rus și o familie germană cari locuiau în vecinătatea d-tale. Îi bănuiam de a întrebuița la toaleta lor vre-o mixtură infamă. Le-am dat camere în etajele de sus. Dar mirosul acesta infect încă statornicește. Nu știu ce să mai fac. Sunt dezonorat!

„Îmi țineam — urma maestrul — mâna la spate și între degete aveam o țigaretă aprinsă. În momentul acela am aspirat un fum în fața gazdei mele.

— „Dar, făcu el, acesta nu este tutun.

— „Nu, țigaretă e făcută din frunze de eucaliptus, destinate a combate astma.

— „Ah! așa! așa!

— „Nu o fi poate aceasta, odoarea de care mi-ai vorbit? îl întrebai eu.

— „Inctocmai! strigă el dar mă înșelam; mirosul acesta nu este nici de eum respingător. Dimpotrivă, îl găsesse destul de plăcut. Am să dau porunca să se dea pensionarului rus și familiei germane, odoile pe cari le-au avut. Fumează, fumează, dle France!...

x **Din esența mea se poate pregăti o economisire rum, rachiu și coniac. Esență pentru 1 litru 50 filleri. de 200% ieftin acasă după carte ușor și curat licher. Rachiu alai, Anisette, Piersică, Benedictin, Chartreus, Pere imperiale, Amar, Chimin, Cafea, Coniac, Maraschino, Roze, Vanilia, Esență pentru 1 litru rum, de Amanas și rum de Iamaica 32 filleri. Esență pentru 1 litru rachiu de prune, de drojii și trebere 20 filleri. 1 litru spirit de 96% rafinat 2 cor. 20 fil. Părul cărunt și mustața cărună se opresc bine cu vopsea „IDEAL” pentru păr care e nestricăcioasă. Prețul 3 cor. Se află de vânzare în toată coloarea la Fekete Mihály, droguerie la „Inger” în Muráș-Osorheiu (Marosvásárhely). (Fe 424)**

x **Nadler és Dr. Schönfeld** fabrică de orologioe pentru turnuri, **Budapeta VIII. Prater 9.** O recomandăm în atenția On. public cetitor. Aceasta firmă, după cum suntem informați liferează cele mai perfecte orologioe pentru turnuri, cu preț redus bisericilor și comunelor. Trimite om de specialitate pentru luarea măsurilor necesare pe cheltuiiala proprie. Ia garanție pentru orologioele liferate. Lămuriri și catalog trimite gratuit celor ce se refer la acest anunț din ziarul nostru. (N 42)

x **Cine refuză ajutorul, se păgubește însuș pe sine!** Acum 30 de ani Dr. Granichstaeden, cunoscutul medic primar al Vienei, a declarat următoarele: La persoane cari sunt împedecate a face mișcările necesare în liber, mai curând sau mai târziu se prezintă lipsă de apetit, indispoziții după mâncare, boale îndelungate de stomac, încheierea scaunului, boală de ficat și hemoroizi. Pentru vindecarea acestor boale mai bun serviciu decât purgativele de plante sau diferitele ape minerale, face o cură de câteva săptămâni cu apa minerală amară naturală „Ferencz József”. Apa aceasta să nu lipsească din nici o gospodărie! — De vânzare în farmacia, drogherii și băcăni. Mai bine a cumpăra sticle cari conțin câte 1 l. apă de aceasta, deoarece sticla goală nu mai trebuie reînăpăiată. Rugăm on. public a răspândi într cunoscuți și prieteni apa amară veritabilă „Ferencz József”. Direcțiune și deposit principal: Budapeta. Hi 821.

x **Față și mâni foarte frumoase** va avea oricare femeie care va întrebuița renumita și neîntrecută cremă pentru față „Mágnás”, pudră „Mágnás”, săpun „Mágnás” și cosmeticul „Mágnás” pentru mâni a lui Kelemen Sándor. Acest neîntrecut cosmetic eliminază din circulație toate cele peste 1000 de mijloace neîntrebuițabile de până acum. Detalii se găsesc în anunțul farmacistului Kelemen Sándor publicat în nume-

Cu aproplerea sărbătorilor am onoare a recomanda onoratului public român

Prăvălia mea de ghetete, pălării, albituri precum și totfelul de obiecte p. modă.

Rog sprijinul on. public român.

Să sprijinim comerțul român.

Cu deosebită stimă:

IOAN PINTEA

ARAD, str. Deák-Ferencz 4. (vis-à-vis de Li-brăria diecezană.)

(Pi 340-52)

singurul comerciant român de modă p. bărbați.

rile de Sămbătă și Duminecă ale ziarului nostru. Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra aceluia a-nunt.

Târguții de Sfintele Paști numai din **PRĂVĂLIA MIXTĂ ROMĂNEASCĂ** de coloniale, aromate și delicatose a lui **GHEORGHE ȘTEFU** din Arad str. Deák Ferenc Nr. 7, vis-à-vis cu Librăria și tipografia diecezană.

Comandele din provincie se primesc cu multumită și pe cale telefonică și se îndeplinesc spre multumirea tuturor musterilor.

Semintele cele mai bune de flori și legume dela Mauthner etc.

Unica prăvălie românească în Arad-centru
x Instrumentul bun e muncă ușoară. Acum când fiecare econom grăbește să-și procure coasă, atragem atențiunea asupra coasei „**Korona gyémánt**” care având tăiș și ascuțiș excelent și fiind ușoară isprăvim cu ea lucru întreit. Astfel nime să nu cumpere coase din Kőbánya sau din Somogy-Szill, pentru că coasa „**Korona gyémánt**” se poate căpăta exclusiv numai dela **Lengyel testvérek** sau dela prăvăliile din **Kaposvár**.

— Primul depozit românesc —
de

PIANE, PIANINE și ARMONIURI asortat cu instrumente din cele mai bune fabrici, în nuc mat sau poleit, negru, mahagon, palisandru veritabil, construcție modernă, cu preț mai puțin ca ori unde

— Transportul și pachetarea gratuite —
Școalele, reuniunile de cântări și alte instituții culturale primesc favor special.

ARMONIURI DE ȘCOALĂ
bune și solid lucrate.

10 ani garanță. Plătire în rate.

Timotel Popovici,
profesor de muzică

Sibiu (Nagyszeben), Str. Cisnădiei Nr. 7
Po 890—10

Szám: 630/1913

Frigurile Inarmărilor.

.....Inarmarea nebună a Germaniei n'are altă intențiune, decât pornirea josnică de a cuceri și a subjugă.....

„Gazeta Transilvaniei”.

Foarte-adevărat! Azi nemții
Vor Europa s'o împace
Prin cele mai infernale
A' războaielor mijloace.
Cântecile unui Heine
Si gândirea unui Göthe
Si-a lui Kant filosofie
Le prefac în — baionete.
Si blondina Kunigundă
Care-l adora pe bardul
Ce-i cânta un lied, — încântă
Astăzi numai — miliardul — — —
...Ah barbarul întunerit
Presimțind că o să vină,
„Bun rămas” luându-și Göthe
Dela nemți, li-a zis „Lumina”
Făr' să aibă 'n gând „Lumina”
Banca Consistorială! —
Unde, cât știu, Göthe n'avea
Datorie cambială.
Ci el, sigur, prevăzuse
Un dezastru al culturii
Provocat de nebunia
Industria armaturii.
Si de când s'a dus bătrânul
Ca și Kant cel categoric
Krupp întreg idealismul
Azi li-l face iluzorie!

Heramb Călmăr.

ORONICA SOCIALĂ

Concert și teatru în Istrău. Senatul bis. gr. cat. român din Istria invită la actul solemn al sfințirii iconostasului nou — ridicat pe chel-tuiala vrednicului primar comunal Gheorghe Papp jun. și soția sa Elisaveta Prunar, — care va avea loc la 28 Aprilie n. Seara va avea loc concert și teatru cu următorul program: „Motto”, cor mixt, de Const. Savu. „Dragostea din-tâi”, doină, cor mixt, de Const. Savu. Solo-ul de sopran va fi cântat de Anița Sabău. „In sat la Tânguești”, piesă pop. într'un act, de N. Onițiu. „Lugojana”, cor mixt, de I. Vidu. Venitul curat se va întrebuița pentru ajutorarea bisericeii nouă și pentru fundațiunea clopotului nou.

POSTA ADMINISTRAȚIEI.

Romul R. Stoica. Visag. Am primit 7 cor. ca abonament pe Quart II. 1913.

Victor Vulcan. Opreachertișoara. Am început cu ziua de azi expedarea ziarului la adresa comunicată.

Redactor responsabil: **Constantin Savu.**

Mulțămii publică

Exprimăm călduroase mulțumiri tuturor acelor, cari în nemărginita noastră durere pentru pierderea prea iubitei noastre fiice Eugenia ne-au condoleat fie în scris, ori prin grai viu, ori prin prezența lor la mormântare, ori prin aducerea de coroane de flori. Exprimăm recunoștința noastră On Corp profesoral dela școala civilă de fete a Asociațiunii din Sibiu, On. Direcțiunii internatului de acolo și Prea iubitelor colege și amice a în veci regretatei noastre fiice și tuturor bunilor creștini din Sibiu pentru coroanele de flori vii aduse ca semne de stimă, iubire și jale unei ființe bune și prea de timpuriu stinse de pe fața pământului ne exprimăm stima și dragostea rudenilor, cunoșcutilor și bunilor credincioși din Pecea-română pentru cununile de flori aduse, pentru compătimitirea arătată, și pentru grandioasa participare la mormântarea și petrecerea fiicei noastre în ultima ei cale aici pe pământ

Chișineu la 5/18 Aprilie 1913.

Jalnică familie
Dr. **Dimitrie Barbu**
protopop

Ba 1071

Prin prezenta avizăm onoratul public, că la stăruința mai multor preoți am înființat un **stabiliment de croitorie pentru haine preoțești, ornate și revizite bisericesti**

Ca să mulțumim, respective să satisfacem pe deplin onoratul public, ne-am provăzut cu materii de cea mai bună calitate atât pentru reverenți, cât și pentru ornate și revizite bisericesti, asigurând efectuarea acelorora prompt și pe lângă prețurile cele mai convenabile. Mustre de stofe espedăm la cerere cu plăcere.

Rugând sprijinul onoratului public,

semnăm cu stimă

Tipografia și Librăria
diecezană din Arad.

Li 1070

Caut
UN CANDIDAT DE ADVOCAT
și un scriitor pentru cancelarie. Doritorii pe lângă comunicarea condițiunilor să se adreseze direct la

Dr. Augustin Pinteș, adv.
Crasna (Kraszna Szilágy m.)

Pi 1076

DIAMANT FERENCZ

electrician, magazin de candelabre Arad, str. Deák-Ferencz nr. 7. (Di 336—41).

Caut

O ECONOAMĂ INTELIGENTĂ

Sunt un preot văduv, în etate de 58 ani. Leafă după învoială, în caz contrar restituți speșele de călătorie. A se adresa

Ioan Topanu,
paroh gr.-cat.

Hodosfalva, up. B.-Hunyad
gara Malomszeg.

To 1065

Caut un

CANDIDAT DE ADVOCAT

cu praxă bună. Cei interesați să se adreseze la subscrisul.

DR. ȘERBAN DE VOILA,
advocat. Făgăraș.

Se 1049.—

AVIZ

Biroul inginerului **Laurențiu Giurgiu** se află în **Timișoara-Cetate (Balázs-tér Nr. 1).**
Gi 1050.

CANDIDAT DE ADVOCAT

cu practică, află aplicare momentană în cancelaria

DR. VASILE AVRAMESCU,
Máriaradna.

A. 1064.

Caut un candidat de avocat

cu practică bună, care vorbește limba română. Va fi aplicat cu 15 Mai st. n. a. c.

Ofertele sunt a se trimite în scris la

DR. ALBRECHT LAJOS,
advocat.

A 1073—3

Bánffyhyunad.

Bo 994—20

FAȚĂ

juvenilă, trandafir și curată vei avea, dacă vei întrebuița renumita

alifie pentru față și săpunul lui

GOLDSTERN DE VUKOVÁR.

Se pregătește în farmacia lui **KIRCHBAUM, Ó-Vukovár, nr. 23.**

Institut de curățire chimică și vopsitoare de haine pentru femei și bărbați. Curățire de pene de struț și boauri.

Knapp Sándor

Institut de vopsitoare, și curățire chimică spălătorie cu aburi

ARAD. (Ka 429—59)

Institut de primire: **colțul str. Weitzer János**

(Vis-a vis de poșta centrală)

Stabiliment: **Magyar-utca numărul 22**

Spălătorie și ecălare de gulere și manșete. Comandele din provincie se execută conștițios și prompt.

Schimbare de salon de modă pentru dame.

Aduc la cunoștința on. mei mușterii și on. dame, că salonul meu de modă p. haine engleze și franceze p. dame l'am mutat din str. Aulich Lajos nr. 20 în strada Heim Domokos nrul 1. (coțul pieții Atila) **Karpelesz Irén.** (Ka 1072)

1 CUTIE (Pl 301-100)
cu 200 hârtii de scrisori, de pânză, și plicuri cu căptușeală de hârtie satinată
3 COROAONE
De vânzare la librăria și papetăria
PICHLER SANDOR
ARAD, piața Szabadság, nr. 1.

Ochiuri de găină, bătători, întărituri, nijeluri, dispar în timp de 48 ore dacă folosești >CANNABIN<
1 sticlă 1.40 cor.
3 sticle, porto plătit 3.—
Se capătă la farmacia:
Dr. FLESCHE, Győr, XIII.
la 997

LA IMBLATIT
se face economie de bani, timp și muncă numai prin corfe de lajuri p. casetă brev. a lui Stern.
Cereți explicații gratis și franco.
Bárdos és Brachfeld,
întreprindere p. lucrări de tehnică și electricitate.
Budapesta, VI., Gyár-utca 5.
E. 944

In atențiunea pomicultorilor.
Deoarece omizile pustiesc în mod îngrozitor pomii, atrag atențiunea on. proprietari de pometuri să stropească grabnic pomii cu
EMULSIUNEA - TABICOTIN 20%
deoarece în caz contrar poamele vor cădea vermenoase înainte de vreme.
Vo 1059 **VOJTEK ALAJOS.**
EMULSIUNEA - TABICOTIN
de vânzare la firma
VOJTEK și WEISZ, Arad.

Pentru sezonul de Paști și Rusalii!
Recomand depozitul meu bogat asortat în pălării de păsă, de paie, panama, florentina ș. a. chipiuri de mătase, stofa, șeviot și luster, albituri, gulere, manșete și batiste, cravate, bretele și jertele, umbrele și ploiere, portmonele și tabachere, ghete în chevraux, chevret și box, mănuși de piele, glace, sued și ajă, colorii solide, în fazon modern și exclusiv fabricate de rangul prim ș. a. Borsalino, Ita, Hückel, Cooperativa, Pichler, Bossi și Böhm, — Iosa & Löwenstein — Lichtmann și Manheim etc. desfașare în engros și detalii dela calitatea cea mai ieftină până la cea mai fină pe lângă prețuri moderate și strict fixate. Rog sprijinul onoratului public român în deprinderea mea, semnez
Cu deosebită stimă: **Ba 925**
IOAN BALINT „JÁNOS”
prăvălie de modă pentru domni și băieți
Timișoara-Fabric. — Palatul orașului.

FJSCHER TESTVÉREK
fabricanți de țesături de sârmă, de sârmă pentru garduri, de site și sârme de oțel,
ARAD, str. József-főherceg nrul 8.
Localul fabricii: **str. Kossuth nr. 45.**
Telefon nr. 557.
Oferă orice lucrări, aflătoare în depozit, în bransa aceasta, cu prețuri ieftine de concurență. —
Prețurent se trimite la dorință gratis și franco. **Fi 1617**

Institut de asigurare ardelean

„TRANSSYLVANIA” SIBIU, str. Cisnădiei 5.

Edificiile proprii.

Asigurări împotriva focului,
pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile, etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai favorabile condiții.

Asigurări asupra vieții
(pentru învățatori și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezamintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții și on termen fix, cu plătire simplă sau **dublă a capitalului, asigurări de pensiuie și de participare la câștig, asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, asigurări pe spese de înmormântare.**

Asigurări de accidente corporale,
contra infracției (furt prin spargere), și alte nenorecții întâmplătoare.

Asigurări contra grindinei (de piatră). Asigurări de pagubă la apaducte

Sumele plătite pentru pagube de foc până la fine anulul 1912.	K.	5,003.540.78
Capitale asigurate pe viață achitate	"	4,934.801.12
Starea asigurărilor on sfârșitul anulul 1910 (foc	"	119,830.992.—
Fonduri de întemeiere și de rezervă (viață	"	11,020.266.—
	"	2,204.317.—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile direcțiunei, str. Cisnădiei nr. 5, la agentura principală în Arad, Brașov și Cluj precum și la toate agenturile locale.

Persoane versate în acuzișii, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului cu condiții favorabile.

Dacă nu v'ați procurat încă trebuințele de primăvară, vă rog să nu între-lăsați a-mi cerceta bogatul magazin, unde a sosit un foarte bogat asortiment de cele mai frumoase și mai moderne

postavuri de haine pentru femei și pânuri pentru talii,

dellnuri franceze, mătăsuri pentru talii, zefire engleze, cretoane de Cosmanos, batisturi franceze, pânze engleze pentru haine.

Mare asortiment de decouri p. haine, cravate și corsete foarte moderne.

Roagă binevoitor sprijin cu deosebită stimă:

GHEORGHE IANCOVICI,

prăvălie de articlii de modă pentru femei și bărbați

ARAD, strada Forray, nrul 2/a.

Asortiment foarte bogat de ploiere negre și în culori moderne, dela cele mai ieftine până la cele mai fine; mare asortiment de

ate, pânze de bumbac și șifoane, albituri pentru masă, garnituri pentru cafea, ștergare, albituri pentru femei și bărbați, ciorapi, mănuși, broderii, basmăluțe, etc.

Rămășițe de pânze și broderii cu jumătate preț.

Singurul vânzător de cele mai bune ploiere pentru domni și femei, pe lângă o garanță de 1000 zile.

la 970

MOSKOVITZ,

fabrică de ghete societate pe acți

ARAD, Piața Libertății (Szabadság-tér).

Asortiment foarte bogat în specialități de ghete de primăvară lucrate în atelierul propriu.

Prețuri egale p. dame și p. domni:

10.— 17.—

13.— 20.50

Telefon 2-18.

Mo 972

Cereți catalog de prețuri ilustrat.

Aduc la cunoștința stimatelor doamne, că am sosit dela Viena și mi-am aranjat prăvălia cu pălăriile cele mai frumoase după ultima modă.

Li 1026

Cu stimă:

LICHTIG IRMA
ARAD, Weitzer János-u. 2.

BUDAPEST P. SIMONS
Hotel „ZUR STADT PARIS”
Nou renovat! Nou renovat!

Hotel de renume. 100 chilii cu aranjament confortabil dela cor. 3- în sus. Lumină electrică și serviciu (curățirea hainelor). Spre întrebuițare stă la dispoziție telefonul urban 27-56 inclusive baie în hotel. Cafenea elegantă. Restaurant excelent în Parterre. Berărie în „Bachus Keller”. Prețuri solide. Halta tranvaielor orașenești cari duc la toate gările și stațiunile vapoarelor.

Nou renovat! Nou renovat!
E 759-25.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete!

Triet, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupesti sunt atrofiate și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslusiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere necazurile lor secrete. Dar nu e în deajuns încă a destăinui aceste necazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiințos care stie să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și stie a ajuta și morburilor ce deja eventual există, a-tunei apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al D-ruului PALOCZ, medic de spital, specialist (Budapesta IV. Muzeum Körut 13. unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori cine (atât bărbații cât și femeile) deslusiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupesti ale bolnavului se curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chimurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilice boalele de țevă, bășică, nervi și cira spinării, începuturile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile boalele de sânge, de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei o sală de așteptare separată și esire separată. În ceace privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din orice cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci i-se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (Inepistolă e de ajuns a se înlătura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimit fiecăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Dumineca până la 12 ore a. m. Tratament și cu Salvarsanul Ehrlich 606.

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist în Budapesta, dela 1 Noembrie IV. Muzeum-körut 13.

PRIMA CUSĂTORIE ARĂDANĂ CU PUTERE ELECTRICĂ.

Mare asortiment de noutăți de primăvară și anume:

fuste, talii, halaturi, costume și rocuri de lister, precum și haine pentru copii.

STERN CECILIA

MAGAZIN DE MODA

ARAD, strada Forray numărul 2.

Costume după măsură se execută în decurs de 6 ore, iar haine de doliu se execută în decurs de 4 ore.

So 967

PRIMA CUSĂTORIE ARĂDANĂ CU PUTERE ELECTRICĂ.

Prăvălie nouă! Sa 921 Prăvălie nouă!

Grăbiți și cercetați vitrinile noului magazin ocazional de

GHETE

din ARAD, strada Deák-Ferecz nrul 8.

Prețuri în cor.

Ghete pentru copii	dela	— 70 fil.
» » fete	»	2.50 »
» » femei	»	3.— »
» » bărbați	»	5.— »

Sándor Dezső,
magazin ocazional.

Duminica vitrinile ziua întreagă sunt deschise.
Prețuri ieftine de tot! Asortiment foarte bogat!

Urmașii lui GÁLIK LAJOS

ZVOLĚNSKI TESTV.

arămar

atelier și magazin: Budapest, VII., Kertész-u. 8.
(Zo 983)

Fabrică și liferează, în cea mai excelentă execuție: CAZANE de fier rachie, precum și garnituri complete fabrici chimice, fabrici de bere, alcool și rachie, mai departe vane de scaldat, — sobe pentru camere de baie, cazane și căldări cu vatră și în fine țevi de aramă roșie cu prețurile cele mai ieftine.

Catalog trimite gratuit.

POLACSEK HENRIK,

STRUNGAR ARTISTIC,
BUDAPESTA,
VII., Nagymező-utca 31. R.

Po 984

Recomandă fabricatele sale pregătite din lemn de prima calitate, ca bile pentru popici **Lingnum-Sanctum**, apoi articole pentru aranjamentul cafenelelor, precum: bile, dacuri pentru biliard, șahuri, domino, rame pentru ziare, în prețuri foarte moderate. Totodată iau în întreprindere tot felul de reparații în bransa mea, în preț mic. Comandele din provincie se execută prompt și solid.

FUND. IN a. 1878! :: MIJLOC EXCELENT, RENUMIT ȘI PLĂCUT,

VERITABILA ALIFIE-CENTIFOLIA

întrece orice medicament de casă.

PUTEREA ȘI EFECTUL:

Impiedică și încetează înveninarea sângelui. Orice operație devine de prisos. Folositoare mamelor cari laptează. Are efect excelent și sigur la orbant și la toate boalele învechite, la picioare rănite și crepate, la rani, — umflături de picioare, — rani provenite din săbie, din împușcături, din împușcare și la zdrobiri, îndepărtează corpuri străine și anume: sticlă, oase, praf, saltru, spin etc., — la tofetul de umflături, buboale, carne sălbatică, carbunculus, puroaie precum și la boale de rac, — veruștii sau putrezire, — la bătătură, la orice rani provenite din arsură, degenerații de sânge, scurgerea urechilor și la opărirea pielii copiilor etc.

Comandă mai mică decât 2 cutii nu se expediază. Trimiterea se face cu un ramburs, ori contra trimiterii înainte a banilor. 2 țegle costă 3 cor. 60 fil. — La comandă mai mari se acordă rabat considerabil.

În Budapesta de vânzare la: farmacia **Török József** și în numeroase farmacii. În cantitate mai mare de vânzare la drogheriele **Thalmayer és Seltz**, **Kochmeister utóda** și **Radanovits Testvérek** în Budapesta. — Unde nu este depozit comandă dela

Ke 971

Farmacia Ingerul păzitor alui THIERRY A. în PREGRADA (lângă Rohitsch-Sauerbrunn).

Allein echter Balsam
aus der Schützengasse Apotheke des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn

In general cunoscut
ca unicul balsam veri-
tabil, o sticlă familiară
de 12/2 sau 6/1 sau 1
costă 5 cor. 60 fileri.

TUNGSRAM

Bo 943.

lampă de sârmă cu
sârmă învâlită.

FOARTE DURABILĂ.

Să ne credeți că este în interesul D'tra dacă comandați coasa „Koronagyémánt”.

Cu coasa „Koronagyémánt”
bătută odată se poate coși ziua întreagă! Deoarece e făcută din
oțel diamant, coase rele și molnu se gătesc între ele.

Pentru trăinicia fiecărei bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. la comanda de 10

Prețul: 1 buc. 1'80 1'90 2'— 2.20 2'40 2'50 2'60 cor. buc. 1 se dă rabat.

Comandele se pot face prin
rimiterea banilor înainte
au pe lângă rambursă la

Lengyel Testvérek, magazin de coase
Koronagyémánt.

Le 523 **Kaposvár, Fő-utca 22 R.**

SCHLICK-NICHOLSON

Fabrică și birouri: Budapesta VI., Váci-ut numărul 45—47. N-r-i telefoanelor
74-16., 74-17., 98—58., și 114—65.

Fabrică de mașini, vagoane și năi, soc. pe acții

Motoare-Diesel Sistem: Nicholson-Lietzenmayer

Motoare absorbitoare de gaz sistem „Luther-Münzl” turbine de gaz sistem „Melmps-Pfenninger,” mașinile aburi, mașini pentru năi, cazane pentru aburi cu țevi de foc și pentru apă, aparate pentru curățirea apei. Aranjamente complete pentru stabilimente frigorifere, — fabrici de gheață, — abatorii, — stabilimente termochimice, — fabrici de zahăr, — fabrici de spirt, — cherestree, — fabrici de țiglă și pentru alte stabilimente industriale. Turbine și pompe circulare, cu apăsare mică și mare. Ţevi din fer turnat, țivite și cu mănunchiu, pistoane, poduri de fer și mecanisme p. coperișe, ținătoare și stâlpi cu coie, de fer și vârtėjuri. Vagoane de tren p. persoane și mărfuri, precum și pentru trenuri electrice. Tot felul de mașini și obiecte de fer vărsat p. clădiri, turnătorie de metal și statui. Mașini agronomice: garnituri pentru mașini de îmblătit, mașini de sămănat, tăietoare „Ásványi” pentru tului, ciururi pentru bucate, pluguri, mașini pentru nutrețuri, mașini cu motoară pentru sămănat etc. Vapoară pentru transport de persoane și de mărfuri, șlepuri, pontoane, mașini de desnomolit, vârtėjuri notătoare, elevatoare et.

VIȚE AMERICANE ALTOITE și NEALTOITE
se află încă de vânzare la PEPINIERELE
VÁSÁRHELYI & HAIDU,
BIHARDIÓSZEG.

Peste 1 milion. Prețuri reduse cu 40%, în raport cu alte pepiniere cu toate că ținem foarte mult la execuția fină a calității și varietății după cum testează și o mulțime de scrisori de mulțumire din catalogul nostru, care la cerere să trimită ori și cui gratis și franco.

Tot felul de
STAMPILE,

execuție promptă, ieftină și frumoasă, precum și alte articole atingătoare de această branșă se află numai la

Prima fabrică sibiană de stampile

A. R. Feld

Sibiu,
Elisabethgasse nr. 17

Hotel „ORIENT”

Budapesta, VII., bulevard Rákóczy nr. 42.

Renovată radical,
85 camere cu iluminare electrică.

Prețurile camerelor
dela 3 cor. în sus.

Serviciu prompt și
conștiințios.

(E 635—52)

Roagă binevoitor sprijin
PROPRIETARUL.

(M 1077)

Fosamenterie și implemente de bumbi și șinoare

Aduc la cunoștința onoratului public, că pe baza cunoștințelor mele câștigate în decurs de 40 ani primesc spre lucrări ori ce comandă care se ține de susnumita ramură și rogă-mi da binevoitorul sprijin.

GUSTAV MILD

Str. Urezului Nr. 5. Sibiu.
Reisnergasse Nr. 5. Nagyszeben.

TRAIAN NOVAC

magazin de modă p. domni și dame
BLAJ (Balázsfalva).

Mare depozit de cele mai bune gramofone și plăci pentru gramofone, cu prețuri ieftine.

Mare asortiment de postavuri de lână, netede și cu mostre pentru costume și haine, delinuri franceze de lână cu mostre p. talii și halaturi, Grenadine cu mostre (se pot spăla), pânze pentru haine și zefre; cretoane (se pot spăla și delinuri. Mătăsuri netede și pentru căptușeli, mătăsuri p. costume și rocuri, pânze, sifoane, ștergare, albituri p. masă basmalute și albituri p. pături, — cu prețuri moderate. Pălării pentru bărbați și copii, — cu prețuri moderate. Pălării pentru bărbați și copii, ghete p. bărbați; femei și copii. cravate, cămăși, gulere, manșete, ciorapi și tot felul de mărfuri mărunte. Cercetarea magazinului meu poate fi cercetată fără obligamentul de a cumpăra. (Tr. 963.)

Premiat cu medalia cea mare la expoziția m. lenară din Budapesta în 1896.

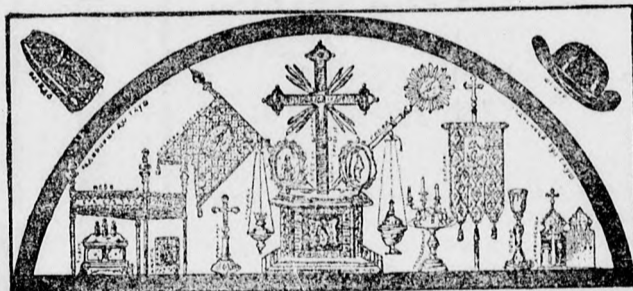
Turnătorie de clopote. — Fabrica de scaune de fier pentru clopote alui

ANTONIU NOVOTNY, TIMIȘOARA-FABRIC.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nouă a clopotelor stricate, spre fabricarea de clopote întregi, armonioase pe ganție de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite ranție de la întoarcere în ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură fiind astfel scutite de crepare. — Sunt recomandate cu deosebire **CLOPOTELE GĂURITE**, de dăsușul inventate și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu țâuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg. este egal în ton cu un clopot de 461 kilograme patentat după sistemul vechiu. — Se mai recomandă spre fabricarea scaunelor de fier bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut — ca și spre turnarea de toace de metal. — Prețurile curente ilustrate trimit gratuit.

PENTRU ARANJAMENTE ȘI LUCRURI BISERICESTI,

dacă voiți să cumpărați, cereți prețurile dela fabrica de industrie artistică bisericească a firmei

VRANITS és TAUSCH Wa 1013 **Ujvidék.**

UN MILION ALTOI DE VIIE

din soiurile cele mai distinse pentru vin și masă. — Viță americană cu și fără rădăcină și ochiuri pentru altoi din toate soiurilor se află de vânzare la pepinăria Domnului românesc din Babalna lângă Orăștie a cărui proprietar e

Dr. Aurel Vlad.

Fiind pepinăria noastră bine îngrijită n'a fost atacată de peronosporă, altoii sunt foarte frumoși și desvoltați la perfecție.

Pentru vița liberată din pepinăria noastră, garantăm că soiurile sunt curate după cum sunt notate în catalog.

Fiile care viticultor și proprietar de vițe să se adreseze cu toată încrederea pentru altoi de viță trebuincioși la jos semnata administrație fiind asigurat, că vor fi serviți conștiințios, solid și prompt.

La cerere să trimită gratis și franco catalogul despre altoi de vițe cu prețuri și cu îndrumări practice pentru plantarea și lucrarea novelor vițe. Se primesc băieți de români la cursurile practice pentru altoi, de viță. Condițiunile de primire la cerere se vor trimite.

Administrația „Domeniului din Bobalna”.

(A 539) **Bábolna (u. p. Szászváros).**

Mme B. GOLDSTEIN
Braşov, str. Kloster 33.
„Prima fabrică de
corsete din Braşov”

Execută și expediază orice
articoli în bransa aceasta. —

Rog să cereți prețurent
— ilustrat. —

Go [262-60]

CORSETT CHIC

In atențiunea specială a proprietarilor de vii!

Dacă stropeshi cu **FORHIN**

Dacă prăfuiesti cu praf de **Aramă pucioasă**

Dacă ucizi melile de vie cu **RAGOL**

FORHIN — ul foarte mult ameliorată mistură de —
in urma numeroaselor scrisori de mulțumire
și recunoștință pretutindena se întrebuntesc
cu cea mai mare satisfacție.

FORHIN — ul nu are sediment, n ape se solvește ușor și
nimiceste cu siguranță peronosporu;
este un material gata, compus din piatră vânăie,
și este atât de lipicioasă, încât, fiind r. u. a oricât
de mare se poate face stropirea; întrebuntesc
acestui inseamnă o colosală economisire de
lucrul și banii, materialul fiind gata complet!

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár
Budapest, VI., Váci-ut 93 V.
precum și dela reprezentantul Nagy Farkas Arad (Bo 886)

I-reclamă mai puțină grijă.
II-reclamă mai puțin lucru.
III-plata de lucru e mai mică!

Pomicultorii

să întrebuntesc în interesul lor
propriu zamă de California,
pentru apărarea împotriva insecte-
lor de peun eloi contra insecte-
lor, brău cură pentru insecte
pentru prinderea tuturor insecte-
lor stricicioase, Laurisă pentru apărarea împotriva insectelor pe
de vară, Lauril Carbollneum pentru apărarea împotriva insectelor pe
timpul iernii, Lauril cevră de olfuit pentru nobilitarea uitoilor, Ichneu-
mină pentru stropirea florilor plăpânde, Extract de Nicotina Quassia
pentru stropirea pepinierelor de pomi, Topomer pentru stăpîrea goari-
cilor de câmp, Pansil pentru prinderea insectelor și a vespilor. Cereți
și vi se trimite gratis și frasco descriere amănunțită și model
de întrebuntesc despre toate articolele.

Noutăți de ghete de toamnă.

Ghete de prima ca-
litate, cu marca Sa-
lamander, pentru
domni și doamne

Coroane 16-50 și 20-50.

Magazin special **WEINBERGER JANOS**

Ve 847-156 **magazin de ghete**

ARAD

bulev. Andrássy nr. 20

TIMIȘOARA

(Temesvár) Cetate-Bolváros, Hunyadi-u. nr. 10.

SE DESFACE

La 1 Mai n. salonul de pălării pentru
dame **LÁZÁR CZ.** Cu acest
prilej se vor vinde pălării foarte mo-
derne, cu prețuri moderate. Atrag aten-
țiunea on. dame asupra acestui prilej.

LÁZÁR CZ.

salon de pălării p. dame

ARAD, Palatul Minorților.

Tot aci de vânzare aranjament de pră-
vălie, rafturi, oglinzi, dulapuri de sticlă,
mese, instrumente pentru luminat etc.
De vânzare și casa nr. 17 din strada Damjanich

La 968

ZIMMER FERENCZ TELEFON
CS. ÉSKIR. UDV. SZÁLLÍTÓ 61-24
BUDAPEST

PEȘTE de BALATON.

Singurul vânză- de totfelul de
tor. Mare vân- pești de mare
zare permanentă și de râuri.

Adresa telegrafică: **ZIMMER** ha ászmester, **Budapest.**

Filială: **IV., József-tér nr. 13. Telefon 138-19.**

Apaducte

Incălzire centrală cu apă și aburi,
ventilatoare, aranjamente pentru
ferbătoare cu aburi și spălător cu
— aburi, pompe, closete —

Knuth Károly

Inginer și fabricant, liferantul de curte
al Al. Sale ces. și reg. arhiduc. Josif

Budapest, VII. Garay-u. 6-10 sz.

(E 691-20)

Birou de informații și agentură românească.

Dau orice informații în orice cauză ce se ține de Budapesta.
Esoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări făcute către ori
care ministru, Curie ori alt oficiu. În cauze de licențe, de căsătorie
și alte drepturi esoperez rezolvare în cel mai scurt timp posibil.

Prin mine se pot comanda pe credit în rate de 5-6 ani
cu prețuri ieftine oricare sistem de motoare de benzină ori
oleu brut ori gaz. Totfelul de mașini de treierat, totfelul
de mori cu pietri fine și cu motoare trainice. Totfelul de
mașinini pentru cărămizi de cement și năsip, automobile,
pompe, ferestreie, precum și alte recvizite economice. Toate
aceste vor fi garantate pe mai multă vreme și vor fi cumpărate
dela cele mai vestite fabrici, deci din mâna primă, și nu
dela agenturi jidovești. Zilnic primesc plângeri dela țărani
români, cari cumpărând mașini dela agenți au fost înșalați,
căci neștiind țărani români ungurește, au iscălit contracte
a căror conținut nu l'au cunoscut. Planul meu este ca să-i
scutesc pe ai noștri de șarlataniile jidovilor și să-i scap de
proces. Îl sfătuiesc deci pe floștecare Român doritor să-și
cumpere ceva, să-mi scrie, eară de agenți jidovi să se teamă
ca de foc și să-i scoată afară din casele sale.

Esoperez dela băncile mari din Budapesta împrumuturi pe amo-
rtizare de 20-50 ani cu procente mici și mijlocesc vânzări și
cumpărări de moșii și de păduri mari. Cumpăr grâu, encuruz ovăs,
boi, oi, porci etc. totfelul de legume și poame etc.

Caut agenți români pentru toate părțile locuite de români

Pentru serviciul meu îmi plătiți o taxă după invoială.

Cu stimă:

L. OLARIU

BUDAPEST, II. TÖLGYFA-U 16. II.8.

(ÎN BUDA, LÂNGĂ PODUL MARGIT HID.)

Pentru sezonul de primăvară,

mare asortiment de materii de lână, mătăsuri și materii pentru talii. — Executăm costume pentru femei din materiile ce se află în magazinul nostru. Mustre la dorință trimitem și în provincie.

Vânzare de mătăsuri și decorații moderne.

(Gu 568)

AUREL B. GRÜNN și fratele, SIBIU (MAGYSZEBEN), strada MĂCELARILOR, (Fleischer-gasse) nrul 5

Albituri pentru femei.

Corsete pentru femei!

FARKAS ÁBRAHÁM,
mare vânzare de vinuri și băuturi spirituoase

ARAD, str. Lázár Vilmos (Fürdő), 1-2.

Telefon 189.

Depozit de lichuri și romuri.

Telefon 189. (Casa proprie).

Rachiu de prune, — de trebere (tescuină) și rachiu de drojzii, pregătite în fabrica proprie. — Vânzare în cantități mari și mici.

(La 1068)
Prăvălia de coloniale și delicate**LÁZÁR GYULA**

Își recomandă magazinul bogat asortat cu mărfuri mixte și coloniale, cel mai bun ceai, rum, ori-ce alte minerale, vinuri din țară și străinătate, șampanie și coniac unghurese și francez pe lângă prețuri convenabile. La cumpărături în bani gata scăder de 2% o împachetarea gratuită. Comande din provincie se efect. prompt. Asigurând prea on. public de serviciu cel mai coulant semnez cu stimă:

ARAD,
Piața
Andrássy
Nr. 8.

LÁZÁR GYULA

OLIVIU PASCUinginer diplomat
Orăștie--Szászváros
Strada Berilului numărul 8.

Îndreptind ori-ce lucrări tehnice și anume: măsurări de pământ, de păduri, parcelări, corecții de hotar, brazde, cât și desemnări de mape și schițe. Pregătește planuri și preliminare privitoare la-orice-fel de clădiri și alte lucrări; edifică vile, case de locuit, clădiri economice, plafoane și poduri de betonarmat, șosele, trenuri normale, trenuri economice și industriale, canale, apadute, jilipe, etc. — Interesații sunt rugați a se adresa cu încredere firmei care cu plăcere le va sta la dispoziție! (Pa 1051-52)

Magazin de dantele, numai în str. Asztalos Sándor, nr. 4, ARAD.

Aduc la cunoștința on. public, cumpărător că mi-au sosit deja mărfurile de primăvară, pe cari le vând cu prețuri mult mai ieftine ca până acum. Vă rog să vă convingeți despre aceasta și să nu scăpați prilejul binevenit.

Vor fi puse în vânzare următoarele mărfuri, cu prețuri ieftine:

	Cor.		Cor.		Cor.
Corsete „Reform”, calit. I.	4	Ciorapi pentru femei, 3 părechi	1	Dantele și decoruri, m.	02
Pantaloni tricot „Reform” pentru femei în orice culoare	7	„ flor p. femei, calit. I., 3 păr. de mătăsa în orice culori	2 40	Țesături de dantele dela 50 fl.	
Talii de mătăsa	7	Ciorapi scurți p. bărb., 3 părechi	1 20	Gulere de dantelă dela 70 fl.	
Jupoane de mătăsa taft	7	„ patenți pentru copii	30	Decouri p. haine în orice calitate	
„ Hister și cloth, cu ere-tele duple	2 50	Plafiere p. bărbați și femei	2 70	Funii late de mătăsa, în orice culoare, 1 m.	60
Cămeși de șifon R pentru femei	1 50	Cravate de mătăsa pentru bărbați	30	Mănuși giacé p. femei, calitatea I.	1 70
Pantaloni de șifon R p. femei	1 60	Bretele în orice culori	70	„ Inngl, albe	3 60
Cămeși de șifon R pentru bărbați	1 98	Gulere p. bărbați, calit. I.	12	„ de mătăsa, lungi	3
„ noapte p. bărb. calit. I.	2 60	Manșete p. bărb. calit. I.	40	„ scurte, imitație suedează	70
Pantaloni albi p. bărb. Köpper I.	1 60	Scuțitoare de batist pentru corsete	60	„ veritabile suedeze, galbene și albe	2 20
„ albi p. bărb. croia francez I.	2 80	Voaluri pentru față, în orice culori	30	„ glacié p. bărbați, în culori	1 80
Cămeși de zefir pentru bărbați, în culori elegante	2 60	Ciorapi cu săgeată pentru femei	76	Mătăsuri Mesalina	2
Cămeși de zefir pentru turiști, execuțiile elegante	2 50	Cordoane de lac veritabil	70	„ taft	1 50
		Basmaluțe de batist p. femei	20	Șorțuri de lister, reform, p. femei	2 50
		„ brodate p. femei	50	Cloth	3 30
		Cămeși brodate p. femei, calit. I.	3	Scuțitoare de batist p. corsete	50

Afară de acestea au mai sosit mari cantități de alb'turi pentru femei, acoperitoare de dantelă p. paturi, storuri, draperii, covoare, șorțuri de lister și cloth p. fete, albituri p. fete, halaturi, brodituri, madepolon, decoruri de dantele și țesături fine de dantele, șaluri pentru teatru, listere albe tegethof, etc.

Prețuri foarte ieftine!

Ge 1030

Telefon 932.

Cu stimă: **MAGAZINUL DE DANTELE, (Csipke áruház).**

Fondat în a. 1845.

Telefon 162—01.

DREHER IGNACZ és FIA

fabrică de mărfuri fine de oțel

BUDAPESTA, IV., Kossuth Lajos-u. 14.

Oferă totfelul de cuțite de buzunar, foarfeci, briciuri, achizite pentru ras și manikur, tacâmuri pentru poame și pentru miază, instrumente pentru grădină și artelii de economie. Cereți catalog. (E 589—50)

Gratis

nu, dar pentru prețuri foarte ieftine poți să cumperi cele mai bune oroloage, oroloage cu pendul, de părete și deșteptătoare, precum și bijuterii de aur și argint și artelii optice

STROBL JOZSEF

orasernicar și glavaergiu

LUGOJ, strada Bonnaz numărul 7

Pentru orice fel de reparări și cumpărări de oroloage ofer garanță. (S 383—34)

In atenția celor ce zidesc case!

TEODOR CIOBAN

ZIDAR DIPLOMAT ȘI ARCHITECT

ARAD, Str. Deák-Ferencz 20.

Cu onoare încunoștiințez pe on. public, că în bransa arhitectonică

execut tot felul de întreprinderi, transformări de zidiri vechi, repararea de biserici române și școli, precum și zidirea lor.

Cu planuri și bugete servesc cu prețuri cât se poate de moderate. Comandă primesc atât în loc cât și în provincie. Rugând sprijinul on. public român semnez

(Cg 105—50)

Cu stimă
Teodor Cioban.

Expediez cu garanță

ultoi de viță de viie

din renumitul soi *Delavare, negru, multiplu*, cari nu mai trebuie stropiți, produce rod în fiecare an, liber de orice fel de boale de strugeri; vițe netede și cu rădăcini, din patrie și americane, de 2—3—4 ani.

Trandafiri și altele de vânzare la

Páska Demeter,

viicultor diplomat și proprietar de vii,

ORADEA-MARE — (Nagyvárad).

Catalog de prețuri gratis.

Pa 917

VAI!

Mă înecă afurisita asta de tuse.

Pastilele de piept a lui EGGER

sunt cele mai bune și eu efect grabnic și sigur în contra TUSEI, RĂCELEI, și FLEGMEI.

Au un gust foarte bun! Nu strică apetitul!

Cutia cu 1 și 2 coroane.

Cutie de probă cu 50 fil.

Se cumpără la farmacia și droguerii.

VIVAT!

Pastilele de pept a lui Egger, oăel în scurt timp m'au vindecat.

Magazinul principal și de desfacere: Dr. EGGER LEÓ și EGGER I. Budapest VI., Révai-u. 12 sz.

În ARAD, se poate cumpăra la următoarele farmacii: Berger Gyula, g. Földes Kelemen, Gécs László, Hajos Árpád, Hauer Lajos, Krebsz Géza, Kárpáti János, U. Kossuth Pál, Ring Lajos, Rozsnyai K. Szokoly Sándor, și Vojte Kálmán, apoi în drogeriile: Hanzu Nesztor, Török Andor és Társa, și Vojtek és Veisz. Se mai poate cumpăra în: Győrök, la farmacia: Másznyik Dániel, în Magyar Pécska la: Adler Gy. Lajos, în Pécska-Română la: Ioan Roesin, în Simand la: Csiky Lukács, și în Szikszon: Füredi Ede. (Lc 412—26)

Prețuri senzaționale!

vor fi în

BAZARUL**de concurență din palatul teatrului.**

Ka 1025

Incepând cu ziua de azi toate mărfurile din magazin se pun în vânzare.

O singură cumpărare va convinge pe oricine despre realitatea acestui anunț!

Alife „Măgnas” p. față:

singurul mijloc cosmetic nevătămător, contra sgrăbunțelor, despoierii pielii, petelor din față, crepării pielii, roșății și contra tuturor boalelor de piele După întrebuințarea unei singure tegle dispac sbărciturile feței. Prețul 1 tegle 1 cor. 50 fl. Pudră „Măgnas” (în 3 culori) 1 cutie 1 cor. 50 fl. Săpun „Măgnas” 1 cor. 20 fl.

Cosmetic „Măgnas” pentru mâni:

foarte folositor pentru catifelarea mânilor roșii, degerate, crepate, aspre și sbărcite. E de prisos a se mai întrebuința glicerina și vaselină, deoarece efectul cosmeticului „Măgnas” e sigur și acest cosmetic poate fi întrebuințat și ziua — Prețul 90 fl.

„Anti pertussin”:

mijloc excelent contra tusei și răgușelii, respirației grele, catarului, tusei măgărești la copii — Prețul 1 cor 80 fl.

Spirit „Prima”:

mijloc excelent contra reumei și podagrei, durerii de cap și de dinți După 1—2 întrebuințări are efect sigur. — Prețul 1 sticle mari 1.50 fl.

Spirit „Cappilloform”:

singurul mijloc excelent contra căderii Părului — Prețul 1 cor 50 fl.

„Deutoform” apă pentru gură:

cel mai bun mijloc contra mirosului rău de gură și pentru impedarea stricărei dinților. — Prețul 1 cor. 50 fl.

Balsam de Ardeal pentru stomac:

mijloc excelent contra durerilor de stomac, lipsei de apetit, înalțurii scaunului, stomacului stricat și boalelor de stomac. — Prețul 1.50 fl.

Vopsitor pentru păr:

în culoarea neagră, întunecată și brunăată deschisă, mijloc excelent și durabil, nu murdărește albiturile de pat. — Prețul 5 cor.

Regenerator pentru păr:

redă părului cărunț culoarea originală — Prețul 1 cor. 20 fl.

Contra ciumei de porci:

precum și în contra tuturor boalelor porcilor, cel mai excelent medicament, recomandat de către medicii, este praful de Ardeal pentru porci — Prețul unei cutii mari 1 cor., o cutie mică 50 fl. O singură întrebuințare a prafului de Ardeal pentru gălile încetează perirea gălilor. — Prețul 1 cor.

Hipnonervin:

singurul mijloc sigur și probat contra nervosității și a insomniei. Prețul 3 cor. — Toate medicamentele mai sus amintite se află de vânzare și se pot comanda numai la farmacia lui

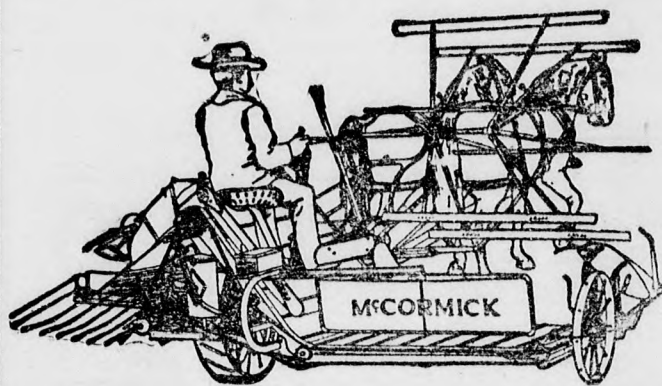
KELEMEN SÁNDOR ZILAH. !: Vă păziți de imitații!!

IOHANN KLEIN

BISERICA-ALBĂ str. Capoș nr. 10.

MĂESTRU LĂCĂTUȘ DE LUCRĂRI PENTRU ZIDIRI ȘI DE ARTĂ DEPOZIT DE MAȘINI AGRICOLE.

Primește ori-ce lucrare de lăcătușerie artistică și pentru zidiri, precum și lucrarea și repararea de mașini. Instalator de apaducte. Atelier pentru repararea pompelor, a mașinilor cu benzin, motoare, mașini cu aburi și mașini agricole. — Precum și repararea de decimale.

La acele mașini cari nu se pot executa în atelierul meu, am luat reprezentanța și depozitul, mai multor fabrici, despre a căror fabricați ni-am convins în decursul anilor, că sunt neexceptionabile. Rog să se adreseze la bransa aceasta, — la mine, servind oricui și cu lămuriri. Lipire autogenă cu cea mai deplină garanță. Atelier special. Turnătorie de fier și oțel. Ke 541—30

RADÓ GYULA,

magazin de pardesiuri pentru femei, ARAD.

A sosit un foarte bogat asortiment de

noutăți de primăvară și anume:

Raglance engleze,
Pardesiuri moderne pentru femei,
Mantale de mătasă și de etamine,
Surtuce pentru fete,
Pardesiuri pentru copii,
Costume engleze,

Costume troteur,
Haine pentru copii,
Talii moderne,
Halaturi,
Fuste moderne,

HAINÉ DE DOLIU ȘI TALII DE DOLIU.

Prețuri fixe!

Telefon 238.

(Ra 973)